

Beleidsbegroting 2021

inclusief meerjarendoorkijk

Veiligheidsregio Groningen

**Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio
op 10 december 2020**

Dhr. K.F. Schuiling

Dhr. F.H. Wiersma

voorzitter

penningmeester

Voorwoord	3
Inleiding	5
Beleidsbegroting.....	9
1 Programmaplan.....	10
1.1 De opdracht	10
1.2 Brandweezorg.....	11
1.2.1 Brandweezorg	11
1.2.2 Risicobeheersing.....	13
1.3 Crisisbeheersing	15
1.4 Gemeentelijke Kolom Groningen	18
1.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio	21
1.6 Overhead.....	24
2 Paragrafen.....	25
2.1 Gemeentelijke bijdragen en Lokale heffingen	25
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	25
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	29
2.4 Financiering.....	30
2.5 Bedrijfsvoering	31
2.6 Verbonden partijen	32
Financiële begroting	33
3 Overzicht van baten en lasten.....	34
3.1 Overzicht baten en lasten per totaal en per programma	34
3.2 Toelichting meerjarenraming	37
3.3 EMU-saldo.....	40
Bijlagen	41
I. Taakvelden.....	42
II. Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	44
III. Investerings	46
IV. Gemeentelijke bijdrage	47

Voorwoord

Voor u ligt de beleidsbegroting 2021 van Veiligheidsregio Groningen. Deze begroting is vormgegeven in lijn met de Meerjarenkoers 2018-2021. In de begroting behandelen we de programma's Brandweezorg, Crisisbeheersing, Gemeentelijke Kolom Groningen en GHOR.

In het jaarverslag 2019 heeft u kunnen lezen hoe Veiligheidsregio Groningen in het voorbije jaar de bakens heeft verzet, zowel beleidsmatig als organisatorisch (reorganisatie). Met de ontwikkeling van het Veiligheidsplan (waarin het regionaal beleidsplan, het regionaal risicoprofiel en het regionaal crisisplan integraal en in samenhang zijn opgenomen) laten we zien dat we onze wettelijke taken in een eerder stadium oppakken. Door alert te reageren op ontwikkelingen in de samenleving kunnen we flexibel opschalen op het moment dat daar reden toe is. Deze werkwijze wordt in de komende periode verder uitgewerkt. Thema's als sociale veiligheid, gezondheidseffecten en maatschappelijke onrust als gevolg van de (afhandeling van schade door) gaswinning worden voortdurend gemonitord door de veiligheidsregio, samen met gemeenten, politie en GGD. Dit geldt ook voor de protesten tegen stikstof- en andere milieumaatregelen en tegen de bouw van windmolens in sociaaleconomisch kwetsbare gebieden.

In 2020 werden we geconfronteerd met de coronacrisis. De coronacrisis is een crisis van ongekende omvang. De crisis heeft impact op de gehele samenleving, ook op de bedrijfsvoering van Veiligheidsregio Groningen, nu en ook in 2021. Tegelijkertijd wordt in deze crisis de kracht van onze organisatie nog eens extra zichtbaar. Als netwerkorganisatie ondersteunt Veiligheidsregio Groningen nu al maanden de gemeenten en voert middels een uitstekende multidisciplinaire samenwerking de regie op de algemene keten.

De exacte financiële consequenties van de coronacrisis en de impact van de getroffen maatregelen voor 2021 zijn nu nog onbekend. Gemaakte kosten worden separaat bijgehouden. De financiële consequenties worden vervolgens inzichtelijk gemaakt middels de reguliere rapportages in 2021.

De veiligheidsregio anticipeert voortdurend op het gebruik van nieuwe ontwikkelingen en technieken. Brandweer Groningen volgt de explosieve toename van het aantal elektrische auto's, de bouw van accustations in woonwijken en de inzet van drones op de voet. Uiteraard geldt dit ook voor de recente ontwikkelingen om te komen tot een (gedeeltelijk) vuurwerkverbod, dat gesteund wordt door onze organisatie, en de effecten daarvan op de tradities in onze regio, zoals vreugdevuren en carbidschieten. Daarbij worden steeds nieuwe stappen gezet op de ontwikkeling van evenementenbeleid.

2021 wordt in bestuurlijk opzicht een belangrijk jaar, ook voor Veiligheidsregio Groningen. Met ingang van 1 januari 2021 gaan de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum op in de nieuwe gemeente Eemshaven, die met Delfsail meteen een prachtig evenement mag organiseren en daarbij kan rekenen op de kennis en expertise van onze organisatie. Ook wordt in 2021 de voorbereiding op de Omgevingswet die op 01 januari 2022 ingaat echt concreet. De Omgevingswet raakt direct aan de uitvoering van onze taken, waarbij wij uiteraard optrekken met provincie en gemeenten.

In 2021 blijft onze centrale huisvesting een belangrijk thema. Onze organisatie voert constructieve gesprekken met de gemeente Groningen om te komen tot een oplossing die past binnen de uitgangspunten van brandweezorg in het stedelijk gebied, zeker als het gaat om de wettelijke opkomsttijden.

Landelijk zetten de 25 veiligheidsregio's met betrekking tot de effecten van de Europese deelrichtlijn in op een goede, toekomstbestendige brandweezorg waarbij vrijwilligheid een belangrijke rol blijft spelen. Voor Groningen ontwikkelen wij een bestuurlijke visie voor de brandweezorg in 2030. We houden

rekening met stijgende kosten, ook in relatie tot de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren en de mogelijke gevolgen van de evaluatie Wet Veiligheidsregio's en Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Veiligheidsregio Groningen zeilt scherp aan de wind, ook in financieel opzicht. In deze beleidsbegroting wordt u meegenomen in de inhoudelijke ontwikkelingen en thema's en de vertaling daarvan naar de programma's van de verschillende VRG-onderdelen. Dit alles draagt ook in 2021 en daarna bij aan een gezond en veilig bestaan van onze inwoners.

Wilma Mansveld
Directeur Veiligheidsregio Groningen

Inleiding

In 2019 zijn als gevolg van gemeentelijke herindelingen nieuwe colleges en gemeenteraden aangetreden en is de samenstelling van het bestuur flink gewijzigd. Met onze beleidsbegroting geven wij de leden van het Algemeen Bestuur graag ons perspectief op de komende jaren. Wij zijn ons bewust van de ingrijpende wijziging in de financiële situatie van gemeenten. We kijken nadrukkelijk naar de noodzaak van de taken die we uitvoeren.

In dit kader is Andersson Elffers Felix (AEF) gevraagd het rapport Takenevaluatie Veiligheidsregio Groningen van maart 2017 te actualiseren. Aan het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement is gevraagd onderzoek te doen naar de rode draden in recente crises en te reflecteren op de rol van Veiligheidsregio Groningen (VRG).

Bij nieuwe ontwikkelingen kijken we eerst wat binnen de begroting mogelijk is en of de nieuwe ontwikkelingen het mogelijk maken om bestaande werkzaamheden anders uit te voeren.

Meerjarenkoers

Ook in 2021 wordt verder uitvoering gegeven aan de Meerjarenkoers 2018-2021. Deze Meerjarenkoers is bedoeld als inhoudelijke richting voor VRG en vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 13 december 2018. VRG wil de professionele taakuitvoering op niveau houden, passend bij het risicoprofiel van en ontwikkelingen binnen de regio.

Organisatieaanpassing en personele reorganisatie

In 2019 is de personele reorganisatie afgerond. Aanleiding voor de organisatieaanpassing was de wens om de structuur, inrichting en formatie van VRG zo in te richten dat zij beter aan de in de Meerjarenkoers gestelde doelen kan voldoen. De structuur is nu zo ingericht dat gewerkt kan worden aan heldere herkenbaarheid van brandweezorg en crisisbeheersing, en verdergaande integratie van crisisbeheersing, gemeentelijke kolom en GHOR. Zo willen we gemeenten grip op risico's bieden, en het platform zijn voor samenwerking met crisis- en netwerkpartners. De komende jaren investeren we verder in onze medewerkers om de ambities te realiseren.

Basis begroting

VRG streeft naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de gemeenten die de activiteiten (grotendeels) financieren. Op basis van de afspraken in de kaderbrief is een 0-lijn scenario met sluitend meerjarenperspectief gepresenteerd door een taakstellende bezuiniging in te rekenen.

Op basis van de financiële hygiëneregels is de begroting 2021 opgesteld. Hieronder worden de autonome ontwikkelingen, landelijke ontwikkelingen en beleidskeuzes in kaart gebracht.

Autonome ontwikkelingen

Onder autonome ontwikkelingen voor de begroting voor 2021 worden de volgende posten meegenomen:

Indexatie loon- en prijsontwikkeling

Conform de financiële verordening en voorgaande jaren is in deze beleidsbegroting een uitzetting voor een indexering voor loon- en prijsstijgingen opgenomen. Indexering van de meerjarenbegroting vindt plaats op basis van loon- en prijsontwikkeling, zoals opgenomen in de financiële verordening.

De indexatie van de gemeentelijke bijdrage komt uit op een bedrag van € 964 duizend euro ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2020.

Verdeelsleutel

Bij de begroting 2021 wordt uitgegaan van de huidige verdeelsystematiek. In 2018 is besloten om de harmonisering naar één uniforme verdeelsleutel en de mogelijke gewijzigde toepassing van de verdeelmethode op te schorten in afwachting van de afronding van de gemeentelijke herindeling en van de verwachte nieuwe landelijke inzichten voor herziening van financiële verhoudingen tussen Rijk en gemeenten.

De bijdragen aan de GHOR, crisisbeheersing en de gemeentelijke kolom worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners. De bijdrage aan de brandweer wordt bepaald door de verdeelsleutel op basis van het aandeel voor brandweerbijdrage in het gemeentefonds (cluster OOV). De effecten van de gemeentelijke herindeling worden hierin meegenomen.

Ontwikkeling rentelasten

Met ingang van 2018 gelden er regels voor de bepaling van de hoogte van de te hanteren rentepercentages in de begroting. De mee te nemen rente in de begroting 2021 op basis van deze regels is verlaagd naar 1,5%.

Landelijke ontwikkelingen

Hieronder volgen ontwikkelingen waarvan de financiële gevolgen nog niet te bepalen zijn en die niet in de financiële begroting 2021 zijn opgenomen.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren en Europese deeltijdrichtlijn brandweervrijwilligers

Per 1 januari 2020 is de wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA) in werking getreden. Deze wet zorgt ervoor dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde arbeidsrechtelijke positie krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. Voorlopig zijn de veiligheidsregio's uitgezonderd en wordt een landelijke discussie gevoerd over de juridische status van brandweervrijwilligers. Brandweervrijwilligers zouden in het licht van de Europese deeltijdrichtlijn beschouwd worden als deeltijdwerkers. De kern van deze richtlijn is dat deeltijdwerkers niet gediscrimineerd mogen worden ten opzichte van voltijdmedewerkers. Dus hetzelfde werk moet ook op dezelfde manier worden vergoed. Dat geldt dan voor het geheel van arbeidsvoorwaarden, inclusief pensioenopbouw. Dit verhoudt zich op dit moment niet met de wijze waarop vrijwilligers worden vergoed. Op dit moment worden verschillende scenario's bekeken waarbij met name de (rechts)positie van de vrijwilligers onderzocht wordt. Naast de uitkomst van deze discussie, is het nog steeds mogelijk dat de WNRA ook voor meerkosten zorgt, bijv. door verplichte pensioenafdrachten.

Afhankelijk van het gekozen scenario, zijn verwachte consequenties voor VRG ofwel hogere kosten en/of een volledig nieuw personeelsmodel. Dit betekent dat vrijwilligers in toenemende mate een beroepskracht worden met bijvoorbeeld een 0-uren contract, of een basisopgeleide vrijwilliger. Dit kan een complete stelselwijziging met zich meebrengen die grote impact heeft in onze regio met grotendeels (allround opgeleide) vrijwilligers en toenemende paraatheidsproblemen.

Daarnaast doet de commissie Modernisering (beroeps-) brandweer onderzoek naar wat er nodig is om te komen tot een toekomstbestendige (beroeps-)brandweer, met thema's als verbreding van het brandweervak in relatie tot maatschappelijk nut, flexibilisering van de brandweerorganisatie door andere systemen van roosteren en een collectief werkgeversoverleg. Mocht dit leiden tot landelijke besluitvorming, dan kan dit leiden tot een andere taakinvulling en aanpassing van het 24-uurssysteem met de organisatorische en financiële gevolgen van dien.

Omgevingsrecht/ Omgevingswet

Inwerkingtreding van de Omgevingswet is nu voorzien op 1 januari 2022. Omgevingsrecht gaat breder dan alleen de Omgevingswet. Onder het omgevingsrecht vallen ook ontwikkelingen zoals de Wet Private Kwaliteitsborging en de Wet Kwaliteitscriteria VTH. Deze kunnen consequenties hebben voor de veiligheidsregio, maar die zijn beperkter dan de consequenties van de Omgevingswet. Medewerkers worden voorbereid en opgeleid om aan te sluiten op de ontwikkelingen die de Omgevingswet met zich meebrengt.

FLO Overgangsrecht

Er is in 2018 een nieuw landelijk FLO-akkoord gesloten tussen werkgevers en vakbonden. Dit geldt voor de beroepsmedewerkers van de brandweer die al voor 2006 een repressieve functie vervulden. De nieuwe berekening van FLO-kosten die eind 2019 is opgesteld door een extern bureau, wekt af ten opzichte van eerdere berekeningen. Door fiscale wijzigingen dienden de kosten naar voren gehaald te worden, waardoor er een verschuiving is in tijd. Er moet in 2020 en 2021 versneld worden gespaard om daarmee de fiscale consequenties fors te verlagen. In de jaarrekening 2019 heeft VRG zich daardoor genoodzaakt gezien een voorziening voor de toekomstige FLO-kosten voor de gehele looptijd te treffen van € 15,2 miljoen (NCW). Dit heeft tevens de nodige financiële consequenties voor de (meerjaren) begroting vanwege het negatief eigen vermogen van € 10,3 miljoen wat hierdoor is ontstaan. In paragraaf 2.2. vindt u een nadere toelichting.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's en Wet gemeenschappelijke regelingen

In 2019 worden zowel de Wet veiligheidsregio's als de Wet gemeenschappelijke regelingen geëvalueerd. Het ministerie heeft eerder de wens geuit om met de evaluatie niet alleen terug te kijken, maar om ook te evalueren vanuit de visie op de toekomstige crisisbeheersing. Het Veiligheidsberaad is betrokken bij de voorbereidingen op de evaluatie Wet veiligheidsregio's. De commissie Mansveld heeft diverse thema's genoemd, die geëvalueerd kunnen worden.

In juli 2019 heeft de ministerraad ingestemd met de instelling van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's. De evaluatie is van belang om zicht te krijgen op het functioneren van het stelsel zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's, zowel ten aanzien van de bestuurlijke als operationele componenten. De commissie gaat zich ook buigen over het IFV-deel. De evaluatiecommissie brengt uiterlijk eind 2020 haar onderzoeksrapport uit.

De evaluatie op de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft als doel versterking van de legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen. Met een aantal wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen wil de minister de politieke verantwoording over gemeenschappelijke regelingen en de controlerende rol van gemeenteraden versterken. Het is goed mogelijk dat de evaluaties vanaf 2020 bestuurlijke, organisatorische en/of financiële gevolgen hebben.

Ontwikkelingen Landelijke Meldkamersamenwerking

De Wijzigingswet meldkamers die wijzigingen omvat van de Politiewet 2012, de Wet veiligheidsregio's en de Tijdelijke wet ambulancezorg is door de Tweede kamer aangenomen. Uitwerkingen van de wet zijn het inrichten van een passende governance en de overdracht van het (mono- en multidisciplinaire) beheer van de meldkamers aan de nationale politie.

Naar verwachting is de uitname van de Rijksbijdrage voor de LMS nagenoeg gelijk aan de vermindering van de kosten voor VRG. Een onderwerp waar nog besluitvorming over moet plaatsvinden zijn de kosten voor het leveren van de Calamiteitencoördinator (CaCo) voor de meldkamer. Wettelijk is dit een taak van de Veiligheidsregio's. Tot op heden werden deze kosten bij de Meldkamer Noord-Nederland gedragen door de drie kolommen Politie, Ambulance en Brandweer (VR). Mogelijk komen deze kosten in de toekomst in het geheel voor rekening van de Veiligheidsregio's. Het effect van deze mogelijke ontwikkeling is nog niet meegenomen in het financiële kader, maar vermeld bij de financiële risico's.

Leeswijzer

De Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit twee delen: het programmaplan en de paragrafen.

Het programmaplan bestaat uit drie aandachtsgebieden en is onderverdeeld in vier programma's:

1. Brandweertzorg
2. Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
3. Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG)
4. GHOR

In de kaderbrief 2022-2025 hebben we de intentie om de programma indeling meer in lijn te brengen met de operatie. Dat wil zeggen dat we Risicobeheersing apart willen gaan presenteren en de GKG (Bevolkingszorg) en GHOR inbedden in Crisisbeheersing.

Het tweede deel van de beleidsbegroting bestaat uit de paragrafen. Het doel van de paragrafen is om hier onderwerpen die verspreid in de begroting staan (zoals onderhoud kapitaalgoederen, lokale heffingen en bedrijfsvoering), gebundeld en conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) weer te geven.

De Financiële beleidsbegroting

Dit hoofdstuk bevat onder meer informatie over de gehanteerde indexatiesystematiek, de baten en lasten per programma, het meerjarenperspectief en het in de begroting opgenomen investeringsplan.

Beleidsbegroting

1 Programmaplan

1.1 De opdracht

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat de overheid zich moet inzetten voor het voorkomen en bestrijden van branden, voor rampenbestrijding en crisisbeheersing en voor hulpverlening bij incidenten. Ook andere wet- en regelgeving, zoals het Besluit Risico's Zware Ongevallen en bestuurlijke afspraken op lokaal en regionaal niveau, ondersteunt dit. Veiligheidsregio Groningen (VRG) heeft dan ook de expliciete opdracht om samen te werken op regionaal en lokaal niveau. Om op die manier burgers beter te beschermen tegen de risico's van brand, ongevallen, rampen en crises en ervoor te zorgen dat zij goede hulpverlening en nazorg krijgen wanneer zij betrokken raken bij een incident.

De totale reguliere begroting van VRG 2021 in cijfers:

VRG (* € 1.000)	Actuele begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Gemeentelijke bijdrage excl. FLO	41.238	42.202	964
Rijksbijdrage	6.916	6.985	68
Overige baten	853	510	-343
Totale baten	49.007	49.697	689
Personele lasten	33.223	33.865	642
Materiele lasten	15.715	16.317	602
<i>Taakstellende bezuiniging</i>	0	-485	-485
Totale lasten	48.938	49.697	758
Resultaat voor reserve mutaties	69	0	-69
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	69	0	-69

1.2 Brandweezorg

Programma:	Brandweezorg
Portefeuillehouder:	J. Kuin
Directeur:	W. Mansveld
Commandant:	R. Knoop

1.2.1 Brandweezorg

Wat wil Brandweezorg in 2021 realiseren?

Professionele repressieve brandweezorg

Ook in 2021 zal het grootste deel van de uren en middelen van de brandweer worden ingezet voor de uitvoering van de reguliere taken: ervoor zorgen dat de brandweer vanuit 39 kazernes (2 beroepsbezet en 37 bezet door vrijwilligers) kan uitrukken bij incidenten met brand, technische hulpverlening, gevaarlijke stoffen en waterongevallen. Hiervoor wordt geïnvesteerd in paraatheid, vakbekwaamheid en in aanschaf en onderhoud van het benodigde materiaal en materieel. Naast de basisbrandweezorg wordt een commandovoeringssysteem paraat gehouden voor leiding en coördinatie bij grote incidenten. Tot de reguliere taken behoort ook de instandhouding van 5 jeugdbrandweerploegen.

Paraatheid en vrijwilligheid

Het product van de brandweer is paraatheid. Alle werkzaamheden van de sector Brandweezorg zijn hierop gericht. In 2021 wordt onder meer gewerkt aan flexibel uitrukken, operationele piketten, werving van beroepsbrandweermensen en vrijwilligers en aan ICT-oplossingen die de paraatheid ondersteunen.

In 2020 is de pilot 'Veilig met 4' gestart. De pilot vormt de leidraad om op veilige wijze met minder menskracht op een tankautospuit (TS) een vergelijkbaar niveau van brandweezorg te kunnen leveren. Door de inzet te flexibiliseren wil VRG beter aansluiten op de mogelijkheden van de brandweervrijwilligers. Daar waar vrijwilligheid en paraatheid steeds meer onder druk komen te staan, bieden we hiermee mogelijkheden om flexibel beschikbaar te zijn voor de burger in nood. Afronding en evaluatie van de pilot is voorzien voor eind 2020, waarna in 2021 gefundeerde keuzes kunnen worden gemaakt over een regio brede uitrol.

De piketten voor de commandovoering worden heringericht. Het piket Hoofdofficier van Dienst- Adviseur Gevaarlijke Stoffen (HOVD-AGS) wordt gesplitst en er wordt een piket voor Algemeen Commandant Brandweer (AC-B) ingericht. De opleidingen en trainingen worden hierop aangepast.

Beleidsontwikkeling

De ontwikkeling van een bestuurlijke visie en de uitwerking van scenario's voor de brandweezorg in 2030 is gestart in 2020 en zal ook in 2021 doorlopen. Ontwikkelingen en projecten die hieruit voortkomen of hiermee samenhangen zijn de mogelijke taakdifferentiatie tussen beroepsbrandweer en brandweervrijwilligers, de inrichting van de brandweezorg in het stedelijk gebied, en de ontwikkeling van een visie op het Eemshavengebied. De visie op het Eemshavengebied kan leiden tot concrete projecten in 2021.

Taakdifferentiatie om te voldoen aan de Europese deeltijdrichtlijn heeft grote personele en organisatorische gevolgen en zal leiden tot hogere kosten. Zo zou de splitsing van specialismes kunnen betekenen dat specialisaties over meerdere mensen/posten worden verdeeld.

Voor een logistiek centrum wordt een visie (of wellicht al een ontwerp) bedacht en (door)ontwikkeld. Naar verwachting wordt in 2020 de locatie bepaald en kan gekeken worden wat er komt en wat het betekent voor de service en bedrijfsvoering richting de posten en VRG.

In 2021 wordt het Inrichtingsplan 2021-2024 op basis van gebiedsgerichte opkomsttijden (voorheen het Regionaal Dekkingsplan) ter vaststelling aan het bestuur voorgelegd. Hiermee bepaalt het Algemeen Bestuur het niveau van de brandweezorg in het gebied. Om de bestuurlijke informatievoorziening over de opkomsttijden en het niveau van de brandweezorg te verbeteren, wordt bij de vervanging van de voertuigsystemen in 2021 gezocht naar een systeem dat met relevante en betrouwbare gegevens voorziet in de bestuurlijke informatiebehoefte.

Uitlegbare brandweezorg

De kerntaken van de brandweer - brandbestrijding, technische hulpverlening, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en waterongevallenbeheersing - zijn uitgewerkt in een piramidemodel, zodat inzichtelijk is hoe de basisbrandweezorg en de specialismen zijn georganiseerd. Ook de bluswatervoorziening wordt volgens deze methodiek uitgewerkt.

De borging van voldoende bluswatervoorziening voor nu en in de toekomst is een complex vraagstuk. Om een afgewogen keuze te kunnen maken voor wat er in de toekomst nodig is, moet er een regionale richting ten aanzien van de bluswatervoorziening bepaald worden. De bestuurlijke discussie hierover is gestart. Een oplossingsrichting is het plaatsen van watertankwagens. Een andere richting is een stevige preventieve aanpak gezamenlijk met de gemeenten. Daarnaast speelt de praktische vraag over de benodigde blusmiddelen en middelen die het water naar de tankautospuut brengen. Na een verdieping op het brandrisicoprofiel zal duidelijk worden op welke plekken maatregelen in de bluswatervoorziening noodzakelijk zijn vanwege de inrichting van de wegen of de risico's in het gebied.

VRG heeft de hernieuwde kijk op brandbestrijding omarmd met de daaruit volgende basisprincipes van brandbestrijding. Dit zijn een aantal eenvoudige en praktisch toepasbare basisprincipes en vuistregels voor het bestrijden van gebouwbranden. In 2021 worden deze principes verder uitgedragen en beoefend zodat deze kennis in de praktijk kan worden toegepast.

Aanschaf en onderhoud van materiaal en materieel

De uitvoering van de aanbesteding voor onder andere tankautospuitten, laarzen en handschoenen, watervoerende armaturen en uitrustkleding is reeds gestart en loopt door in 2021. Er loopt een meerjarenonderzoek voor het ontwikkelen van de tankautospuut van de toekomst, wat uiteindelijk moet leiden tot een nieuwe aanbesteding van de tankautospuitten. In 2021 staan aanbestedingen gepland voor redgereedschap en mobiele dataterminals voor in de operationele voertuigen. Daarnaast zal het nieuwe operationele uniform na een landelijke aanbesteding in de tweede helft van 2021 geïmplementeerd worden. De eerste uit een serie van zeven (identieke) redvoertuigen wordt eind 2021 afgeleverd.

Om het milieu niet onnodig te belasten, wordt in 2020 het fluorhoudend schuim voor de basisbrandweezorg vervangen door fluorvrij schuim. Voor het vervangen van het schuim in de

schuimblusvoertuigen zijn we afhankelijk van de ontwikkeling van fluorvrij schuim door de producent. Wanneer het schuim in de schuimblusvoertuigen in 2021 kan worden vervangen, zullen er kosten gemaakt worden voor de aanschaf van dit schuim en aanpassing van de schuimblusvoertuigen.

Meldkamer

Een onderwerp waar nog besluitvorming over moet plaatsvinden, zijn de kosten voor het leveren van de Calamiteitencoördinator (CaCo) voor de meldkamer. Wettelijk is dit een taak van de veiligheidsregio's. Tot op heden worden deze kosten bij de Meldkamer Noord-Nederland gedragen door de drie kolommen Politie, Ambulance en Brandweer (VR). Mogelijk komen deze kosten in de toekomst in het geheel voor rekening van de veiligheidsregio's. Het effect van deze mogelijke ontwikkeling is nog niet meegenomen in het financiële kader, maar vermeld bij de financiële risico's.

BON

Het realistisch oefenen van de brandweer zal worden geconcentreerd bij het eigen opleidingsinstituut. VRG gaat de samenwerking op inhoud verdiepen en afspraken maken op vraag en aanbod.

1.2.2 Risicobeheersing

Evenementen

In 2021 hebben we bereikt dat het merendeel van de gemeenten samen met de hulpdiensten het evenementenproces heeft geïmplementeerd zoals dat in de leidraad evenementen wordt beschreven. Hiermee wordt bereikt dat het vergunningverleningsproces helder, voorspelbaar en transparant is en dat er op regelmatige basis wordt geëvalueerd en geleerd. Ook is hier een ICT tool (Live Event) voor beschikbaar die door de meeste gemeenten wordt gebruikt. De komst van de Omgevingswet geeft wel wijzigingen op dit proces, maar dit verschilt naar alle waarschijnlijkheid per gemeente. VRG blijft zich dus goed richten naar de gemeenten om optimaal te kunnen aansluiten.

Omgevingsrecht / Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2022 is formeel de Omgevingswet van kracht. Niet iedere overheidspartij is dan volledig klaar, dat is zelfs onmogelijk. Er moet nog veel worden doorontwikkeld (bijvoorbeeld het Digitaal Stelsel Omgevingsewet (DSO)) en ook hier geldt dat iedere gemeente haar eigen spoor en tempo kiest. Het is aan VRG om hier flexibiliteit te tonen om bij elke gemeente goed aan te sluiten, en gezamenlijk de afwegingen te maken hoe VRG inbreng heeft in de instrumenten van de wet, aan de voorkant van de veiligheidsketen.

Energietransitie

Heel Nederland, en dus ook Groningen, staat aan de vooravond van een enorme energietransitie. Groningen zal zelfs in het gebruik van waterstof een trekkersrol gaan spelen. De energietransitie gaat op heel veel thema's invloed hebben zoals vervoer, parkeren, wonen, ruimtegebruik etc. Naast de vele voordelen die de transitie heeft, kan het ook gepaard gaan met risico's. Het is aan VRG om kennis te ontwikkelen zodat risico's beheersbaar blijven en de energietransitie goed kan verlopen. We zijn op dit thema ook landelijk actief omdat daar ook veel kennisontwikkeling plaats vindt. Die ontwikkeling moet worden vertaald naar de eigen organisatie en personeel. Vooral in deze ontwikkelingen en initiatieven is een rol aan de voorkant van het proces essentieel.

Impulssubsidie

De afgelopen jaren is er een ontwikkeling geweest met betrekking tot de subsidiegelden op het vlak van BRZO en externe veiligheid waardoor in 2020 en 2021 sommige subsidiestromen anders lopen en bedragen zijn veranderd per programma. Het is nu niet te zeggen wat de exacte bedragen in 2021 zullen zijn, maar de belangrijkste wijziging zit in deelprogramma 4 omdat de routing van deze geldstromen zoals het nu lijkt via het gemeentefonds gaat lopen. Er zijn ook nieuwe deelprogramma's, maar het geld daarvoor wordt aan regio's toegekend op basis van ingediende projecten (bijvoorbeeld energietransitie).

Brandweezorg in samenhang

Dit programma beoogt een gebalanceerde inzet van instrumenten aan de voor- en achterkant van de veiligheidsketen op basis van het regionaal brandrisicoprofiel. In 2021 heeft VRG de beschikking over een functionerend brandrisicoprofiel dat wordt gebruikt om de risico's inzichtelijk te maken en hier passende beheersmaatregelen op te nemen. Voor Risicobeheersing betekent dit het bepalen van de juiste instrumenten zoals toezicht, brandveilig leven en (als het bestuur positief besluit) buurtgerichte brandweezorg.

(Brand)veilig leven

Naast brandveilig leven wordt het werkgebied uitgebreid op gebied van zelfredzaamheid, door ontwikkeling van nieuwe "interventie-producten" zoals de BOCK-, CO- en fietsverlichtingcampagne. In 2021 is de verwachting dat "veilig leven" met nog meer producten en acties gaat komen. Hier wordt een verbinding gelegd met Crisisbeheersing.

Wat heeft Brandweezorg hiervoor nodig?

Brandweezorg (* € 1.000)	Actuele begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Gemeentelijke bijdrage excl. FLO	38.966	39.878	912
Rijksbijdrage	5.160	5.212	52
Overige baten	740	510	-230
Totale baten	44.866	45.600	734
Personele lasten	30.024	30.709	685
Materiele lasten	14.773	15.376	603
<i>Taakstellende bezuiniging</i>	0	-485	-485
Totale lasten	44.797	45.600	803
Resultaat voor reserve mutaties	69	0	-69
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	69	0	-69

* In deze tabel is de taakstellende bezuiniging volledig gepresenteerd bij Brandweezorg omdat dit programma het grootste begrotingsvolume kent (92%). Tevens vallen vier andere sectoren financieel binnen dit programma.

1.3 Crisisbeheersing

Programma:	Rampenbestrijding en crisisbeheersing
Portefeuillehouder:	G. Beukema
Directeur:	W. Mansveld

In de hoofdstructuur van VRG is Crisisbeheersing gepositioneerd naast Brandweezorg en Risicobeheersing. Gezamenlijk geven zij invulling aan de primaire processen op het gebied van brandweezorg, geneeskundige zorg, bevolkingszorg en crisisbeheersing. Zij worden daarbij ondersteund door Personeels- & Organisatieontwikkeling en Bedrijfsvoering.

De multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing maken deel uit van de organisatie VRG. Deze taken worden uitgevoerd en/of gecoördineerd binnen de sector Crisisbeheersing. Daarnaast heeft VRG een regie- en platformfunctie voor de multidisciplinaire samenwerking tussen verschillende partners waarmee ten tijde van crises kan of moet worden samengewerkt.

Wat wil Crisisbeheersing in 2021 realiseren?

Beleidsambities

Crisisbeheersing richt zich in 2021 op de vier beleidsambities uit het Veiligheidsplan 2020-2024, die gebaseerd zijn op de beleidsthema's uit de meerjarenkoers "Grip op risico's". Tevens wordt gestart met het aanpassen van de crisisorganisatie op basis van de implementatieplannen behorend bij het Veiligheidsplan en de Uitvoeringsregeling Regionaal Crisisplan.

1. Borgen van de basis:
  - We bereiden ons voor op en bestrijden branden, incidenten, rampen en crises. We spelen in op onze veranderende omgeving om invulling te kunnen geven aan onze wettelijke taak. In 2021 blijven we ons ontwikkelen en professionaliseren om deze basis op orde te houden.
    - Activiteiten: multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen; risico- en crisiscommunicatie; alarmering; planvorming; beleidsontwikkeling; kwaliteitszorg.
2. Verbreding van risicoprofiel:
  - Met de verbreding van het Regionaal Risicoprofiel wordt het spectrum groter van mogelijke risico's waar we ons mee bezighouden. In 2021 continueren we het werken met een dynamisch risicoprofiel om mee te bewegen met de veranderingen en onzekerheden in de samenleving. Een continue maatschappelijke dialoog over kwetsbaarheden en risico's is nodig om een beeld te hebben en houden van actuele trends en ontwikkelingen in de maatschappij. Hierbij zetten we in op informatie-uitwisseling met partners.
    - Activiteiten: relatiebeheer; netcentrisch werken; risico- en crisiscommunicatie; beleidsontwikkeling.
3. Inzetten op samenwerking in een breder netwerk:
  - Met de verbreding van het risicoprofiel ontstaan nieuwe samenwerkingen met (semi)overheidsinstellingen, met de vitale sector en met de private sector. Zowel in Nederland, als ook in samenwerkingsverbanden met Duitsland en de Waddenzee. In 2021 zoeken we actief de verbinding met nieuwe partijen die ons kunnen helpen aan informatie en om problemen op te lossen, zowel in de voorbereiding als tijdens crises.
    - Activiteiten: multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen; planvorming; relatiebeheer; netcentrisch werken; beleidsontwikkeling.

4. Flexibel en proactief optreden:

- In 2021 zetten we in op een proactieve werkwijze door eerder in gesprek te gaan met inwoners, (crisis)partners en andere partijen en door relevante informatie uit te wisselen. Zo zijn we snel op de hoogte van mogelijke bedreigingen en risico's.
- We werken verder aan de flexibele werkwijze door de crisisorganisatie situatie gestuurd in te richten, zodat de samenstelling van de teams past bij de opgave waar zij voor staan.
  - Activiteiten: multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen; relatiebeheer; netcentrisch werken; beleidsontwikkeling.

Voor deze vier ambities geldt dat een informatiegestuurde werkwijze het uitgangspunt is. In 2021 wordt gestart met het inrichten van zowel bedrijfsvoering als de crisisorganisatie op basis van het informatiegestuurd werken. Ontwikkelingen die ingezet zijn in 2020 krijgen verder hun beslag in 2021. Zo krijgt het Veiligheids Informatie Centrum Noord Nederland (VINN) verder vorm, waarin we samen met veiligheidsregio's Fryslan en Drenthe actuele informatie verzamelen en delen.

Ontwikkeling Sector Crisisbeheersing

In 2019 is de Sector Crisisbeheersing gevormd. Binnen deze sector zijn Crisisbeheersing, de GKG en de GHOR gepositioneerd. Ook in 2021 wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van de Sector Crisisbeheersing en de positionering ervan binnen VRG.

Programma Aardbevingen

VRG richt zich in het programma Aardbevingen op drie pijlers: de fysieke effecten van seismiciteit, de effecten van de gaswinning op gezondheid en sociale veiligheid en de effecten op maatschappelijke onrust. Ook in 2021 zullen - afhankelijk van de continuering van de externe financiële bijdrages - activiteiten worden ontplooid op alle drie de pijlers, zoals het project zelf- en samenredzaamheid, het lesprogramma 'Aardbevingenwijzer', aandacht voor opleiding, training en oefening van hulpverleners, gemeenten en inwoners en voortdurende risico- en crisiscommunicatie. In 2021 worden de activiteiten van het programma aardbevingen verder geïnstitutionaliseerd binnen de reguliere organisatie.

Wat heeft Crisisbeheersing daarvoor nodig?

De genoemde ontwikkelingen kunnen binnen de onderstaande begroting worden uitgevoerd. NB Kosten rondom de activiteiten op grond van aardbevingen zijn niet in de begroting opgenomen omdat deze gefinancierd werden vanuit de NCG en Provincie Groningen. De toekomstige activiteiten vanuit/binnen het programma aardbevingen worden afgestemd op de te verkrijgen subsidies.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing (* € 1.000)	Actuele begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	645	659	14
Rijksbijdrage	499	504	4
Overige baten	113	0	-113
Totale baten	1.257	1.162	-94
Personele lasten	902	806	-96
Materiele lasten	355	357	2
Totale lasten	1.257	1.162	-94
Resultaat voor reserve mutaties	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

1.4 Gemeentelijke Kolom Groningen

Programma:	Gemeentelijke Kolom Groningen
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	A. Schulting

Als onderdeel van de sector Crisisbeheersing van Veiligheidsregio Groningen coördineert en verzorgt Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG), oftewel het programma Bevolkingszorg, op regionaal niveau de voorbereiding op en uitvoering van toekomstgerichte bevolkingszorgprocessen voor gemeenten in het kader van Rampenbestrijding en Crisisbeheersing. GKG doet dit regionaal, professioneel, lokaal verbonden, doelmatig en altijd integraal.

Tot multidisciplinaire taken van GKG behoort onder meer het bijdragen aan de realisatie van het Veiligheidsplan VRG en de Meerjarenkoers VRG. Vanuit het Veiligheidsplan VRG wordt gewerkt aan de herinrichting van de crisisorganisatie. Mogelijke gevolgen voor de inrichting van het programma en team Bevolkingszorg naar aanleiding van de implementatie en de uitwerking van het Veiligheidsplan worden in 2020-2021 uitgewerkt. Het ontwikkelen van een modern, doelmatig, betrouwbaar en toekomstbestendig programma Bevolkingszorg in de periode 2020-2021 hangt daarmee samen. Te denken valt aan blijvende aandacht voor continuïteit, kwaliteit, vakbekwaamheid en professionaliteit van de (lokale) crisisfunctionarissen, met specifieke aandacht voor de doorontwikkeling van de multidisciplinaire processen Crisiscommunicatie en Nafase. Het verder professionaliseren van de facilitering van bevolkingszorgprocessen in de vorm van beheersystemen, verdere digitalisering van informatievoorziening en leeromgevingen zijn hier onderdeel van. De gevolgen van de COVID-19 pandemie en coronacrisis veroorzaakt de benodigde urgentie op deze thema's.

GKG zet zich ook in 2021 in voor een goede voorbereiding van team Bevolkingszorg op incidenten, rampen en crises zodat, als het nodig is, dit team adequaat en effectief kan handelen. De taken hierbij zijn het verzorgen van de monodisciplinaire bevolkingszorgtaken (organisatie, planvorming, advisering en opleiden, trainen en oefenen) en het uitvoeren van de activiteiten van GKG zoals beschreven in het organisatieplan en de catalogus producten en diensten, het jaarplan opleiden, trainen en oefenen en de beleidsbegroting van het programma Bevolkingszorg. De verbinding van VRG en in het bijzonder het programma Bevolkingszorg met gemeenten, als ook de verbinding van medewerkers van de gemeenten met VRG vraagt blijvende inzet en aandacht.

Naast het multi- en monodisciplinaire takenpakket wordt in 2021 ingezet op de verdere vormgeving, borging en uitvoering van de (ontwikkelings- en toekomstgerichte) governance van het programma Bevolkingszorg. Vanzelfsprekend als integraal onderdeel van de sector Crisisbeheersing van Veiligheidsregio Groningen en in samenwerking met haar regionale (crisis)partners. Het (waar)borgen van de onderlinge samenhang van zowel bestuurlijke als organisatorische processen (inclusief beheer, toezicht en verantwoording) als processen in het kader van Rampenbestrijding en Crisisbeheersing zal de uitvoering van het programma Bevolkingszorg en het behalen van onderliggende doelstellingen bevorderen.

Wat wil GKG realiseren in 2021?

Multidisciplinaire taken:

- Bijdragen aan de implementatie van het Veiligheidsplan VRG en de Meerjarenkoers VRG, de herinrichting van de crisisorganisatie, het evalueren van GRIP incidenten en de verbetering van evenementenbeleid in het bijzonder.
- Bijdragen aan multidisciplinaire advisering & planvorming, bijdragen aan de bevordering van integrale samenwerking.
- Ontwikkelen en borgen van het programma Bevolkingszorg in de Groninger gemeenten, inclusief de processen Crisiscommunicatie en Nafase.

Monodisciplinaire taken:

- Doorontwikkelen Bevolkingszorg, waarbij het ontwikkelen van adequate en toekomstgerichte Bevolkingszorgprocessen nauw samenhangt met de implementatie en de uitwerking van het Veiligheidsplan VRG, de governance van het programma Bevolkingszorg en gericht is op:
  - Continuïteit, kwaliteit, vakbekwaamheid en professionaliteit van de crisisfunctionarissen van het programma en team Bevolkingszorg;
  - De doorontwikkeling van Crisiscommunicatie en het proces Nafase;
  - Professionalisering van het faciliteren van bevolkingszorgprocessen middels beheersystemen, verdere digitalisering van informatievoorziening en leeromgevingen.
- Vakbekwaamheid Team Bevolkingszorg
  - Opleiden, trainen en oefenen ten behoeve van de voorbereiding van de crisisfunctionarissen van Team Bevolkingszorg op adequaat en effectief handelen tijdens incidenten, rampen en crises conform het GKG jaarplan Opleiden, Trainen en Oefenen.
- (Bestuurlijke) advisering & planvorming
- Relatiebeheer & netwerkprogrammamanagement
  - Verbinding van VRG/Bevolkingszorg met de Groninger gemeenten en de medewerkers van de gemeenten met Bevolkingszorg/VRG.
  - Verbinding met programma's, (crisis)partners en het regionaal en landelijk netwerk.
  - Bijdragen aan de (digitale) netwerkomgeving VRG door het leggen van verbindingen met huidige en toekomstige (crisis)partners.
- Uitvoeren van overige GKG activiteiten zoals beschreven in het 'Organisatieplan, producten en diensten' en de bijbehorende catalogus 'Producten en diensten'.

Governance:

- Het inrichten, uitvoeren en borgen van een modern, adequaat, betrouwbaar en toekomstbestendig programma Bevolkingszorg als integraal onderdeel van Crisisbeheersing.
- (Waar)borgen onderlinge samenhang van bestuurlijke en organisatorische processen, inclusief beheer, toezicht en verantwoording.
- Waarborgen van de onderlinge samenhang van de diverse processen in het kader van Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

Wat heeft GKG daarvoor nodig?

GKG (*1.000)	Actuele begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	1.181	1.208	27
Rijksbijdrage	-	-	-
Overige baten	-	-	-
Totale baten	1.181	1.208	27
Personele lasten	1.044	1.068	24
Materiele lasten	137	140	3
Totale lasten	1.181	1.208	27
Resultaat voor reserve mutaties	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

1.5 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

Programma:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
Portefeuillehouder:	C.Y. Sikkema
Directeur:	J. Rietveld

De missie van de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) Groningen is: samen werken aan de gezondheid en veiligheid van iedereen in de regio Groningen bij rampen en crises. GHOR Groningen is een netwerkorganisatie en wil een betrouwbare en toegankelijke partner zijn voor al haar partners in zowel het bestuurlijke als het geneeskundige en het multidisciplinaire netwerk.

Tijdens rampen en crises coördineert en regisseert de GHOR processen in de acute- en publieke gezondheidszorg. De GHOR beschikt over een crisisorganisatie met op hun taak berekende functionarissen die hier dag en nacht voor oproepbaar zijn. Als voorbereiding op mogelijke rampen en crises houdt de GHOR zich dagelijks bezig met scenario-, verbeter- en incidentmanagement en het geven van adviezen aan- en verbinden en informeren van (netwerk)partners op het gebied van zorg, veiligheid en bestuur. Daarnaast houdt de GHOR zich bezig met opleiden, trainen en oefenen van de (eigen) crisisorganisatie en het adviseren van (netwerk)partners hierover.

Onze ambitie is de GHOR zodanig te positioneren in de netwerken dat ze in staat is om verbinding te maken tussen de verschillende domeinen (Veiligheid, Openbaar bestuur en Gezondheidszorg) en de samenwerking in de keten(s) te optimaliseren.

Wat wil GHOR in 2021 realiseren?

In ons nieuwe meerjaren beleidsprogramma 2020-2023 hebben we 2 strategische doelstellingen beschreven met een aantal speerpunten die van belang zijn voor de GHOR-werkzaamheden in deze periode.

1. GHOR Groningen werkt samen aan een goede voorbereiding van de zorgketen op (dreigende) crisissituaties in verbinding met veiligheidspartners en openbaar bestuur.
Speerpunten:
  - Positionering in de gezondheidsketen versterken;
  - Samenwerking binnen sector Crisisbeheersing vormgeven en verstevigen;
  - Op elkaar laten aansluiten van de domeinen veiligheid en zorg.
2. GHOR Groningen gaat risicogericht samenwerken met partners in de netwerken zorg, veiligheid en openbaar bestuur.
Speerpunten:
  - Een passende flexibele crisisorganisatie;
  - Informatiemanagement wordt ingezet voor zowel crisis- als risicobeheersing;
  - Meer aandacht voor integraliteit en gezondheid bij evenementen;
  - Anticiperen op de ongekende¹ crisis.

¹ Ongekende crisis: nog niet eerder voorgekomen crisis of een crisis van omvang die groter is dan alleen regio Groningen.

De verwachting is dat de werkzaamheden die hieruit voortvloeien binnen het bestaande budget gerealiseerd kunnen worden. Wel zal er een herverdeling van de budgetten plaatsvinden ten opzichte van de jaren ervoor. Dit is deels afhankelijk van de prioriteiten die worden gemaakt op VRG-niveau en deels van keuzes van onze zorgpartners en natuurlijk ook van onze eigen prioriteiten. De belangrijkste onderdelen waar we in 2021 meer op willen investeren zijn:

Ontwikkelingen VRG

Als onderdeel van VRG zijn we als GHOR betrokken bij de VRG-(organisatie)ontwikkelingen en personele reorganisatie. Wij stellen ons actief op bij de ontwikkelingen die plaatsvinden in 2021. Als volwaardig onderdeel van VRG willen wij meehelpen de ambities van VRG waar te maken. De consequenties hiervan, zowel organisatorisch als inhoudelijk, gelden net als voor VRG ook voor de GHOR. Dit geldt voor huisvesting, ontwikkeling crisisbeheersing, uitwerking veiligheidsplan/crisisplan, het dynamisch risicoprofiel en het netwerkmanagement. Dit zijn ontwikkelingen waar we onze menskracht op in kunnen zetten en we verwachten hierin geen extra kosten te maken.

Ontwikkeling informatiemanagement

Informatiemanagement zal in samenhang met informatiegestuurd werken een verdere ontwikkeling maken in 2021. Er moet er nog veel gebeuren om informatie (actueel en betrouwbaar) op de juiste plek beschikbaar te krijgen en met elkaar te delen. Voor de GHOR geldt dat we samen met de geneeskundige keten (ROAZ en GHOR 3 Noord) een nieuwe werkwijze ontwikkelen om tot 1 actueel gedeeld geneeskundig beeld te komen. Dit kan leiden tot de aanschaf van een nieuw systeem of aansluiten bij bestaande systemen met daarbij komende kosten.

Vakbekwaamheid

Veiligheidsregio Groningen onderneemt diverse activiteiten om crisisfunctionarissen op te leiden (vakbekwaam worden) en te oefenen (vakbekwaam blijven). Als GHOR zullen we meer de regie pakken op de mono vakbekwaamheid om ervoor te zorgen dat de ontwikkeling van vakbekwaamheid van de GHOR aansluit binnen de VRG. De consequentie is dat we op dit onderdeel meer van het GHOR-budget vragen dan afgelopen jaren is gedaan. Dit geldt voor alle bureaumedewerkers maar ook voor de piketfunctionarissen van de GHOR. We hebben steeds meer crisisfunctionarissen in dienst die werkzaam zijn bij (externe) partners uit het acute zorgnetwerk

Evenementenbeleid

Afhankelijk van de visie en de keuze van VRG over de rol die we willen vervullen bij het proces evenementenadvisering zullen de werkzaamheden op dit onderdeel (tijdelijk) extra investering vragen (aanschaf van een digitale tool en tijdsinvestering in een mogelijk omvangrijk project: aanpassing en implementatie regionale leidraad). Voor de GHOR kunnen we eventuele ontwikkelingen binnen het bestaande budget opvangen. De verwachting is dat een nieuwe/herziene werkwijze een efficiëntieslag betekent in de evenementenadvisering. We zijn minder tijd kwijt aan de advisering van niet-risicovolle evenementen en hebben meer tijd voor de risicovolle evenementen.

Maatschappelijke thema's

Vershraling van de zorg, verminderde zelfredzaamheid, Omgevingswet; dit zijn allemaal actuele maatschappelijke thema's waar de GHOR een rol in kan vervullen. We zoeken hierin de samenwerking met de vaste (crisis)partners en moeten mogelijk nieuwe netwerken aanboren. Deze ontwikkelingen zullen in 2021 ook nog actueel zijn, maar worden met bestaande middelen gerealiseerd.

Wat heeft GHOR daar voor nodig?

GHOR (*€ 1.000)	Actuele begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	447	457	10
Rijksbijdrage	1.257	1.270	13
Overige baten	-	-	-
Totale baten	1.704	1.727	23
Personele lasten	1.254	1.283	29
Materiele lasten	450	444	-6
Totale lasten	1.704	1.727	23
Resultaat voor reserve mutaties	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	0	0	0

1.6 Overhead

Om het bestuur op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt conform BBV (besluit Beleidsbegroting en Verantwoording) in het programmaplan een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's moeten dan de kosten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, is een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Conform de notitie Overhead BBV (juli 2016) zijn alle kosten beoordeeld op aard (overhead of primair).

De overhead komt als volgt tot uitdrukking in het overzicht baten en lasten. De totale overhead conform BBV definitie is totaal begroot op 25,9% uitgedrukt in euro's van de totale lasten van VRG. Hierbij sluiten we aan bij de systematiek in de jaarrekening 2019.

Overzicht baten en lasten (conform artikel 17 BBV)

VRG (* € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Brandweertzorg	39.878	32.579	7.299
Crisisbeheersing	659	1.106	-447
GKG	1.208	1.208	0
GHOR	457	1.722	-1.265
Algemene dekkingsmiddelen	7.495	0	7.495
Overhead	-	13.083	-13.083
Heffing VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
Saldo van baten en lasten	49.697	49.697	0
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma			
Brandweertzorg		-	-
Crisisbeheersing	-	-	-
GKG	-	-	-
GHOR	-	-	-
Resultaat	49.697	49.697	0

2 Paragrafen

In de beleidsbegroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersingsmaatregelen, alsmede tot de lokale heffingen. Voorgeschreven paragrafen die niet voor VRG aan de orde zijn, worden niet in de beleidsbegroting opgenomen.

2.1 Gemeentelijke bijdragen en Lokale heffingen

Het belangrijkste doel van VRG is de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van Brandweezorg, Rampenbestrijding & Crisisbeheersing. Daarnaast maken de GHOR en GKG deel uit van VRG. In de gemeenschappelijke kosten zijn ook de kosten van GHOR en GKG opgenomen. De voor de uitvoering van de taken van VRG gemaakte kosten worden, onder aftrek van rijksbijdragen, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel toegerekend aan de deelnemende gemeenten. Deze verdeelsleutel is een mix van inwonerbijdrage en een verdeelsleutel die samenhangt met het fictief aandeel brandweezorg in het gemeentefonds. Voor bepaling van het juiste aandeel per gemeente in de bijdrage, zijn de berekeningen gebaseerd artikel 24a van de Gemeenschappelijke Regeling VRG en op het Cebeon rapport d.d. 23 december 2019. Naast genoemde kostenverrekening komen geen door het veiligheidsbestuur vast te stellen lokale heffingen voor.

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen financiële maatregelen zijn getroffen en die wel van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op grond van de WVR staan de deelnemers (=gemeenten) garant voor financiële tekorten en risico's. Ondanks de wettelijke garantie voor de leden van VRG is een weerstandsvermogen noodzakelijk voor continuïteit en het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid. Een goed reservebeleid voorkomt dat gemeenten op onverwachte momenten financieel moeten bijspringen. De beoordeling van het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de beleidsbegroting is. Een robuuste beleidsbegroting houdt volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de beleidsbegroting dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Een inventarisatie van de risico's;
- Het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's;
- Beoordeling van het weerstandsvermogen.

Beleid

VRG hanteert de volgende beleidsbegrotingsdiscipline:

De exploitatie van VRG bestaat uit gemeenschappelijke taken, gefinancierd volgens de verdeelsleutel middelen cluster OOV in het gemeentefonds of inwoneraantal. Voor de gemeenschappelijke taken is egalisatie van niet-begrote baten en lasten via een beperkte algemene reserve toegestaan. Als de afwijkingen op gemeenschappelijke taken de grenzen van de algemene reserve te buiten gaan, worden deze ook met de deelnemende gemeenten verrekend. Het financiële beleid is erop gericht dergelijke nacalculatorische verrekeningen tot een minimum beperkt te houden.

Weerstandscapaciteit VRG (aansluiten bij JR 2019)

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover VRG beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de verwachte stand van de reserves waarover VRG per 31-12-2020 beschikt bij ongewijzigd beleid.

In de geprognosticeerde stand is met de volgende mutaties rekening gehouden:

- De resultaatbestemming 2019.
- De voor het boekjaar 2020 begrote mutaties in de reserves.
- De voor het boekjaar 2020 verwachte inzet van de bestemde reserves per einde boekjaar conform hun doelstelling.

Reserves (* € 1.000)	31-12-2019	Bestemming resultaat 2019	01-01-2020	Vrijval in 2020	31-12-2020	Weerstandsver mogen
Algemene reserve						
VRG	2.805	-15.328	-12.523	2.815-	-9.708	-9.708
Bestemmingsreserve						
Materieel VRG	2.011		2.011	-2.011	-	-
Huisvesting (stedelijk gebied)	240	-	240	-80	160	-
Subtotaal	5.056	-15.328	-10.272	724	-9.548	-9.708
Totaal	5.056	-15.328	-10.272	724	-9.548	-9.708

De algemene reserve VRG wordt tot het beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Op dit moment is deze algemene reserve negatief, dit betekent dat er geen weerstandscapaciteit is.

Niet tot het beschikbare weerstandscapaciteit worden de bestemmingsreserves gerekend:

- Materieel VRG. Deze is (grotendeels) bestemd om de kapitaallasten op toekomstige investeringen in activa die eenmalig door het Rijk zijn geschonken te dekken.
- Onderzoek stedelijk gebied. Deze is bestemd voor het onderzoek huisvesting stedelijk gebied wat vanaf het jaar 2019 een vervolg krijgt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C-cyclus. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's, die VRG onderkent, met mogelijke financiële consequenties:

Risico's	Actueel vanaf	Bedrag structureel (euro)	Kans
Paraatheid vrijwilligers	2019	180.000	Hoog
Programma aardbevingen	2017	60.000	Midden
Gezond en veilig werken	2019	50.000	Hoog
Financieringsvorm impulssubsidie omgevingsveiligheid	2021	200.000	Midden
Financiering calamiteiten coördinator (Caco) MkNN	2021	280.000	Hoog

De volgende risico's zijn op dit moment nog niet goed te kwantificeren. Deze risico's zijn daarom als pm opgenomen.

Risico's	Actueel vanaf	Bedrag structureel (euro)	Kans
Rechtspositie vrijwilligers	2020	pm	Hoog

Beoordeling weerstandsvermogen:

VRG voert tweemaal per jaar een inventarisatie uit naar alle strategische risico's. Eind 2019 is de laatste uitgevoerd. Een groot deel van de risico's is te mitigeren door beheersmaatregelen. Daarnaast is sprake van een aantal risico's met een structurele component. Deze nemen we voor 90% mee in de beoordeling van het weerstandsvermogen. Daarna worden beheersmaatregelen getroffen, waarmee het effect van structurele risico's worden opgevangen door een begrotingsuitzetting of een bezuiniging. Bovenstaand overzicht laat zien dat, rekening houdend met deze beoordeling, de benodigde weerstandscapaciteit € 693 duizend is (€ 770 duizend met correctie van 10%).

Op dit moment is er geen weerstandsvermogen beschikbaar doordat sprake is van een negatieve algemene reserve ultimo 2019 van € 12,5 miljoen. Dit is het gevolg van de vorming van een voorziening FLO ultimo 2019 van € 15,2 miljoen.

Na overleg met de gemeenten en de toezichthouder Provincie Groningen is een herstelplan voor het negatief eigen vermogen overeengekomen. Op 2 oktober 2020 heeft het dagelijks bestuur ingestemd met het 5-jaars scenario. Binnen de termijn van deze MJB (2021-2024) inclusief het jaar 2020 zal door jaarlijkse extra gemeentelijke bijdragen het negatief eigen vermogen aangezuiverd worden zodat een positief saldo van de algemene reserve ontstaat in 2024.

Voorzieningen

Ultimo 2020 zijn naar verwachting de volgende voorzieningen getroffen, waarvan hieronder weergegeven is welke afloop in 2021 te verwachten valt:

Voorziening (*1.000)	01-01-21	Vrijval / aanwending	Toevoeging	31-12-21
Personeel gerelateerd	678	-106	0	572
Groot onderhoud kazernes	874	-60	204	1.018
Voorziening FLO overgangsrecht	13.988	-1.906	710	12.792
Totaal	15.539	-2.072	914	14.381

- Personeel gerelateerd, € 572 duizend**

Deze voorziening bestaat uit twee elementen:

Voorziening eigen risico WW

VRG is eigenrisicodragers WW. De WW-uitkering van medewerkers waarvan afscheid wordt genomen, ook na een tijdelijk dienstverband, komen voor eigen rekening. Voor de oud-medewerkers waarbij een verband bestaat tussen de WW-uitkering en de regionalisering is voor de toekomstige verplichting een voorziening getroffen. In 2019 is een medewerker aan deze voorziening toegevoegd.

Voorziening AOW-hiaat

In 2017 is een voorziening gevormd voor de compensatie van het AOW-hiaat van oud-medewerkers. Ze zijn voor hun 65 jarige leeftijd op basis van de FLO-regeling vervroegd met pensioen gegaan. In 2019 is een medewerker aan deze voorziening toegevoegd. De verhoging van de AOW leeftijd bezorgt hen een financieel nadeel dat zij niet kunnen compenseren door langer door te werken. In verband met het nieuwe pensioenakkoord zal de AOW leeftijd minder snel stijgen dan waar rekening mee is gehouden ten tijde van het vormen van de voorziening. Hierdoor is een deel van deze voorziening vrijgevallen.

- Groot onderhoud kazernes, € 1.018 duizend**

Eind 2019 is voor alle kazernes een koop- danwel huurovereenkomst getekend. VRG is zelfstandig bevoegd om het onderhoud uit te laten voeren. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is de voorziening gevormd. Hiermee vlakken we de schommelingen af die de onderhoudskosten tussen de verschillende jaren zullen gaan vertonen in de exploitatie.

- Voorziening FLO-overgangsrecht, € 12,8 miljoen**

In de jaarrekening 2019 is een voorziening gevormd voor de verplichtingen vanuit het FLO-overgangsrecht. Ultimo 2019 bedroeg de verplichting voor deze regeling tot einddatum (2045) € 18,8 miljoen. Deze verplichting is contant gemaakt tegen een disconteringsvoet van 2,5%, wat leidt tot een voorziening per 31 december 2019 van € 15,2 miljoen. Dit bedrag is via de exploitatie ten laste gebracht van de algemene reserve van VRG.

Deze voorziening wordt jaarlijks geüpdatet en naar schatting van zal de stand per eind 2021 ongeveer € 12,8 miljoen bedragen. Pas in 2045 zal de voorziening helemaal aflopen.

Kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Netto schuldquote	36,7%	49,4%	57,5%	61,1%	65,3%	69,0%
Solvabiliteitsratio	-38,9%	-30,3%	-18,2%	-9,5%	-2,4%	1,4%
Structurele exploitatieruimte	-1,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekke leningen	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

* De ratio's 2019 zijn gebaseerd op de balans na resultaatbestemming. De ratio's voor 2020 e.v. zijn berekend op het verwachte verloop van de balansposities.

- **Netto schuldquote**
De netto schuld quote stijgt aankomende jaren doordat meer langlopende financiering wordt aangetrokken voor de vervangingsinvesteringen materieel en voor de nieuwbouw van kazernes.
- **Solvabiliteitsratio**
Door de vorming van de voorziening FLO in 2019 is het eigen vermogen sterk negatief geworden. Als gevolg hiervan is de solvabiliteitsratio ook negatief. Deze zal komende jaren weer stijgen door het 5-jarige herstelplan welke is overeengekomen met de deelnemende gemeenten. In 2024 zal de solvabiliteitsratio naar verwachting weer positief zijn.
- **Structurele exploitatie ruimte**
Er is sprake van een evenwichtige begroting waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De taakstellende bezuinigingen zijn in het meerjarenbeeld verwerkt.
- **Grondexploitatie**
Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik, er is dus geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan de primaire taak van de VRG uitoefenen.

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van de gebouwen wordt binnen VRG georganiseerd door het team facilitair. Naast het bouwkundig onderhoud van de gebouwen wordt ook het schoonmaakonderhoud georganiseerd. Bij het uitvoeren onderhoud wordt rekening gehouden met duurzaamheid en het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Een nota onderhoud gebouwen is in 2017 opgesteld. Hierin is de stand van het onderhoud van de gebouwen voor het heden en de toekomst opnieuw bekeken en is aan de hand daarvan een visie geformuleerd. Als basis voor dit plan zijn alle objecten geïnspecteerd door een extern bedrijf.

Dit vormt de basis voor een meerjarenonderhoudsplan, waarin alle onderhoudskosten zijn meegenomen van 2017 tot en met 2026. Voor de onderhoudskosten is een egalisatievoorziening gevormd zodat er gelijkmatige spreiding van de kosten over de jaren plaatsvindt. In 2020 zal een herijking van het MJOP plaatsvinden. De financiële verantwoording van het onderhoud van de gebouwen zal op verschillende momenten plaatsvinden. Deze rapportage wordt opgenomen in de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' in de tussentijdse rapportages en de jaarrekening.

Materieel

VRG is verantwoordelijk voor het onderhouden van het materieel. Op basis van het Inrichtingsplan 2021-2024 (voorheen Regionaal Dekkingsplan) wordt gewerkt aan een visie voor invulling van het benodigde materieel en bezetting. Op basis van een brede inventarisatie van risico's en ontwikkelingen die in het kader van incidentbestrijding op ons af komen, zal een prioritering en aanpak bepaald worden om te komen tot een toekomstbestendige inzet met de juiste middelen. Dit project zal ook een berekende grondslag vormen voor de toekomstige kapitaallasten.

Het onderhoud van dit materieel vindt plaats conform de onderhoudskalender. De investeringscyclus van dit materieel is voortvarend opgepakt. In de aankomende jaren zal het effect op de vervangingscyclus te zien zijn in de exploitatiekosten en kapitaallasten.

2.4 Financiering

Beleid financieringsrisico's

Het financieringsbeleid is erop gericht dat VRG in beginsel haar investeringen financiert uit eigen middelen. Indien de middelen ontoereikend zijn, worden de financieringsrisico's eerst zoveel mogelijk afgedekt door kortlopende financiering/ kasgeldleningen (tot de kasgeldlimiet) omdat de meerjareninvesteringsbegroting qua bedragen en timing met onzekerheden gepaard gaat. Indien blijkt dat de financieringsbehoefte structureel van aard is, wordt deze afgedekt met langer lopende vastrentende leningen. Het type, de omvang en looptijd van deze leningen zijn afgestemd op de spreiding in de leningportefeuille en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm en de kasgeldlimiet, zoals vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed als mogelijk te beheersen. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Leningenportefeuille en liquiditeit

In de periode 2016-2018 is in verband met de overdracht en nieuwbouw van kazernes financiering aangetrokken. Ook staat een aantal nieuwbouwprojecten gepland voor de komende jaren. Voor de periode 2020-2024 zal dit gaan om een investeringsbedrag van € 15,3 miljoen. Dit is nog exclusief eventuele nieuwbouw stedelijk gebied waar nu een onderzoek naar loopt. Daarnaast is voor de op gang gebrachte vervangingscyclus voor materiële vaste activa een investeringsbedrag geraamd van € 18,4 miljoen voor 2020-2024. Zie bijlage 3 voor een specificatie. Rekening houdend met vrijkomende cashflow uit afschrijvingen en herfinanciering van aflossingen betekent dit een totaal aanvullende kapitaalbehoefte van € 17 miljoen over de periode 2020-2024. Daarmee neemt de totale omvang van de langlopende leningen toe van € 13 miljoen primo 2020 tot circa € 30 miljoen ultimo 2024. Op basis van de op dit moment gehanteerde rente binnen de bandbreedte 1,0-2,0% is voldoende dekking beschikbaar voor de benodigde financiering.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is gesteld op 8,2% van het beleidsbegrotingstotaal, dit is voor 2021 een bedrag van € 4,1 miljoen. Zoals bovenstaand is aangegeven kan in 2021 tijdelijk kortlopend worden geleend tot maximaal deze grens, alvorens de financiering langlopend wordt vastgelegd.

Renterisiconorm

Op grond van de wet Fido dient de beleidsbegroting inzicht te verschaffen in de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het beleidsbegrotingstotaal en is voor 2021 € 9,9 miljoen. In de huidige leningportefeuille is bij planning van het aflossingsschema rekening gehouden met deze limiet. Af te sluiten nieuwe financieringen worden zodanig gepland, dat de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Renterisico norm						
Jaar	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Begrotingstotaal	50.731	50.792	51.532	51.598	52.551	53.521
Voorgeschreven percentage	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Rente risico norm	10.146	10.158	10.306	10.320	10.510	10.704
Rente herzieningen	-	-	-	-	-	-
Aflossingen	2.943	443	443	443	443	443
Rente risico	2.943	443	443	443	443	443
Renterisico norm	10.146	10.158	10.306	10.320	10.510	10.704
Rente risico	2.943	443	443	443	443	443
Ruimte onder de renterisico norm	7.203	9.715	9.863	9.877	10.067	10.261

Er wordt gestreefd naar een flexibele leningenportefeuille, waarvan het aflossingspatroon is afgestemd op de resterende looptijd van de onderliggende activa. Daarmee zal het renterisico in de eerste paar jaar minimaal zijn. Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering van de huidige portefeuille vooralsnog ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren dienen de decentrale overheden, alsook VRG, hun tegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het beleidsbegrotingstotaal van de decentrale overheid. Op basis van beleidsbegroting 2021 bedraagt het drempelbedrag voor 2021 € 373 duizend.

2.5 Bedrijfsvoering

VRG heeft haar eigen ondersteunend apparaat. Binnen de sectoren Directie, P&OO en Bedrijfsvoering worden alle ondersteunende taken verricht ten aanzien van financiën, personeelszaken, facilitaire zaken, inkoop, informatiemanagement en communicatie.

In de beleidsbegroting 2021 is, evenals als in voorgaande jaren, uitgegaan van het formatieplan en kent een relatief lage overhead. Deze wordt zo effectief mogelijk ingezet ten dienste van de primaire processen. Specifieke aandachtspunten voor 2021 zijn:

- * Meer grip krijgen op financiën en efficiënte inzet van personeel. Dit willen we bereiken door een solide bedrijfsvoering te realiseren met een gedegen Planning & Control cyclus waarbij o.a. de budgetverantwoordelijkheid transparant in de organisatie wordt belegd.
- * Meer informatiegestuurd en risicogericht werken waarbij IM/ICT op een proactieve manier ondersteunt en kan inspelen op zowel interne als externe (landelijke) ontwikkelingen.
- * Het vastgoedbeleid verder ontwikkelen door o.a. uitvoering te geven aan het meerjarenonderhoudsplan. Daarnaast zullen we de plannen rondom de Brandweezorg Stedelijk gebied verder vorm gaan geven.

2.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties, waarin VRG zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Programma (*1.000)	Verbonden partij
Brandweezorg	Stichting Meldkamer Noord Nederland
Onderwerp	Inhoud
Naam	Stichting Meldkamer Noord Nederland
Vestigingsplaats	Drachten
Te behartigen openbaar belang	Stichting MkNN heeft als doel: het verwerven, het beheren en verhuren van een register goed ten behoeve van de MkNN. Vanaf 2011 is gestart met de activiteit van de stichting. De stichting is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen
Taken bevoegdheden, verantwoordelijkheden	Zie boven
Verwacht eigen vermogen 1-1-2021	-
Verwacht eigen vermogen 31-12-2021	-
Verwacht vreemd vermogen 1-1-2021	-
Verwacht vreemd vermogen 31-12-2021	-
Verwacht financieel resultaat 2020	-
Relevante actuele ontwikkelingen	In verband met de Landelijke Meldkamer Samenwerking per 1-1-2020 en de overdracht van het vastgoed, is de Stichting naar verwachting geliquideerd per 31-12-2020.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Friesland en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V.

Financiële begroting

3 Overzicht van baten en lasten

Onderstaand is de ontwikkeling van baten en lasten inclusief meerjarenraming tot het jaar 2024 weergegeven. Ook het (concept) resultaat boekjaar 2019 alsmede de actuele beleidsbegroting 2020 zijn opgenomen in het overzicht. De beleidsbegroting is opgesteld conform de bij de inleiding benoemde uitgangspunten. In de structurele begroting zijn de extra gemeentelijke bijdragen in het kader van het herstelplan negatieve algemene reserve buiten beschouwing gelaten.

De (extra) gemeentelijke bijdrage om de negatieve algemene reserve i.r.t. de FLO-voorziening op te lossen is separaat weergegeven.

3.1 Overzicht baten en lasten per totaal en per programma

VRG (*1.000)	2019 Concept JR	2020 Beleids begroting	2020 Actuele begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Gemeentelijke bijdrage excl. FLO	41.445	42.490	41.238	42.202	43.067	43.896	44.740
Rijksbijdrage	7.325	6.748	6.916	6.985	7.055	7.126	7.197
Overige baten	2.008	723	853	510	440	440	440
Totale baten	50.778	49.961	49.007	49.697	50.562	51.462	52.377
Personele lasten	50.222	33.470	33.223	33.865	34.220	34.736	35.563
Materiele lasten	16.267	16.337	15.715	16.317	16.540	16.477	16.866
Taakstellende bezuiniging *	0	0	0	-485	-198	250	-52
Totale lasten	66.489	49.807	48.938	49.697	50.562	51.462	52.377
Resultaat voor reserve mutaties	-15.711	154	69	0	0	0	0
Reserve mutaties	383	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	-15.328	154	69	0	0	0	0

* De taakstellende bezuiniging 2021 is verdisconteerd in de lasten van 2022 waardoor alleen de extra bezuiniging in 2022 t.o.v. 2021 zichtbaar is. Door deze methodiek meerjarig door te trekken ontstaat in 2023 weer ruimte in de begroting.

Totale gemeentelijke bijdrage (* 1.000)	2019 Concept JR	2020 Beleids begroting	2020 Actuele begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Gemeentelijke bijdrage regulier	41.445	42.490	41.238	42.202	43.067	43.896	44.741
Gem. bijdrage FLO cf MJB 2020-2023			1.050	1.050	1.050	1.050	
Extra gem. bijdrage negatief EV			2.600	2.600	2.600	2.600	2.600
Totale gemeentelijke bijdrage	41.445	42.490	44.888	45.852	46.717	47.546	47.341

Brandweezorg (* € 1.000)	2019 Concept JR	2020 Beleids begroting	2020 Actuele begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Gemeentelijke bijdrage excl. FLO	39.218	40.207	38.966	39.878	40.697	41.482	42.281
Rijksbijdrage	5.640	5.034	5.160	5.212	5.264	5.316	5.370
Overige baten	1.141	540	740	510	440	440	440
Totale baten	45.999	45.781	44.866	45.600	46.401	47.238	48.091
Personele lasten	46.544	30.661	30.024	30.709	31.001	31.455	32.221
Materiele lasten	15.160	14.966	14.773	15.376	15.598	15.533	15.922
<i>Taakstellende bezuiniging</i>	0	0	0	-485	198	250	52
Totale lasten	61.704	45.627	44.797	45.600	46.401	47.238	48.091
Resultaat voor reserve mutaties	-15.705	154	69	0	0	0	0
Reserve mutaties	383	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	-15.322	154	69	0	0	0	0

Rampenbestrijding en crisisbeheersing (* € 1.000)	2019 Concept JR	2020 Beleids begroting	2020 Actuele begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	632	648	645	659	673	685	698
Rijksbijdrage	479	487	499	504	509	514	519
Overige baten	795	113	113	0	0	0	0
Totale baten	1.906	1.248	1.257	1.162	1.182	1.199	1.217
Personele lasten	1.406	839	902	806	822	838	853
Materiele lasten	672	409	355	357	359	361	364
Totale lasten	2.078	1.248	1.257	1.162	1.181	1.199	1.217
Resultaat voor reserve mutaties	-172	0	0	0	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	-172	0	0	0	0	0	0

GKG (* € 1.000)	2019 Concept JR	2020 Beleids begroting	2020 Actuele begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	1.157	1.187	1.181	1.208	1.232	1.255	1.278
Rijksbijdrage	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0	0	0
Totale baten	1.157	1.187	1.181	1.208	1.232	1.255	1.278
Personele lasten	1.007	798	1.044	1.068	1.089	1.110	1.130
Materiele lasten	59	389	137	140	143	145	148
Totale lasten	1.066	1.187	1.181	1.208	1.232	1.255	1.278
Resultaat voor reserve mutaties	91	0	0	0	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	91	0	0	0	0	0	0

GHOR (* € 1.000)	2019 Concept JR	2020 Beleids begroting	2020 Actuele begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Gemeentelijke bijdrage	438	449	447	457	466	475	484
Rijksbijdrage	1.206	1.227	1.257	1.270	1.283	1.295	1.308
Overige baten	72	70	0	0	0	0	0
Totale baten	1.716	1.746	1.704	1.727	1.748	1.770	1.792
Personele lasten	1.265	1.173	1.254	1.283	1.309	1.333	1.359
Materiele lasten	376	573	450	444	441	437	434
Totale lasten	1.641	1.746	1.704	1.727	1.750	1.770	1.793
Resultaat voor reserve mutaties	75	0	0	0	0	0	0
Reserve mutaties	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na reserve mutaties	75	0	0	0	0	0	0

3.2 Toelichting meerjarenraming

Onderstaand is aangegeven welke onderwerpen de begroting beïnvloeden en zijn doorgerekend in de meerjarenraming. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de gebruikte uitgangspunten in de inleiding en naar de kaderbrief 2021-2024 die 12 december 2019 in het AB is voorgelegd.

Mutaties beleidsbegroting 2021-2024

Indexatie 2021 (€ 964 duizend)

De beleidsbegroting 2021 is geïndexeerd met 2,28% en deze is als volgt berekend:

Looncomponent					Weging 60 1,56%
2021					
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers *				2,60%	
Totale indexatie looncomponent in 2021				2,60%	
Materieelcomponent (IMOC)					Weging 40 0,72%
2021					
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel *				1,80%	
Totale indexatie materieelcomponent in 2021				1,80%	
* Gebaseerd op tabel 4.2.2 septembercirculaire 2019 Gemeentefonds					Totaal 2,28%

De (meerjarige) indexatie is volgens dezelfde systematiek gebaseerd op onderstaande tabel uit de septembercirculaire 2019 van het Gemeentefonds:

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV en CEP**

	2020	2021	2022	2023	2024***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	1,5	1,7	1,7	1,8	1,8
Prijs nationale bestedingen (pnb)	1,7	1,8	1,7	1,7	1,7
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
Loonvoet sector overheid	2,8	2,9	2,5	2,3	2,3
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	2,5	2,6	2,2	2,0	2,0
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	1,6	1,8	1,7	1,7	1,7

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevenstabel>

** 2020 is op basis van de MEV 2020 2021-2023 is op basis van de CEP 2019.

*** cijfers 2023 zijn doorgetrokken naar 2024

Niet-beïnvloedbare ontwikkelingen

FLO

Er is in 2018 een nieuw FLO-akkoord gesloten tussen werkgevers en vakbonden op landelijk niveau. Dit geldt voor de beroepsmedewerkers van de brandweer die al voor 2006 een repressieve functie vervulden. De nieuwe berekening van FLO-kosten die eind 2019 is opgesteld door een extern bureau, week af ten opzichte van eerdere berekeningen. Door fiscale wijzigingen dienden de kosten naar voren gehaald te worden, waardoor er een verschuiving is in tijd. Er moet in 2020 en 2021 versneld worden gespaard om daarmee de fiscale consequenties fors te verlagen. In de jaarrekening 2019 heeft VRG zich genooddaakt gezien een voorziening voor de toekomstige FLO-kosten voor de gehele looptijd te treffen van € 15,2 miljoen. Het FLO-akkoord bevat een aantal onderdelen waar nog landelijke besluitvorming over moet plaatsvinden. Naar verwachting zullen de kosten nog voor FLO nog stijgen en niet beperkt blijven tot de gevormde voorziening in 2019. De totale FLO-kosten zullen jaarlijks herrekend worden door een externe adviseur, en de voorziening zal daarmee ook jaarlijkse geüpdatet worden.

OMS

Het huidige OMS-stelsel is ontstaan in een tijd waarin de communicatietechnologie en meldkamersystemen beperkte mogelijkheden kende. Recente technologische ontwikkelingen maken echter een andere werkwijze mogelijk. Daarnaast blijkt uit onderzoek van het Veiligheidsberaad van twee jaar geleden dat de rol van de veiligheidsregio's in het kader van het OMS herzien dient te worden. De conclusie van het onderzoek luidt dat er geen wettelijke basis is voor de wijze waarop veiligheidsregio's nu de regie voeren op het tot stand komen van OMS-contracten. Het huidige contract loopt tot en met juli 2020 en zal worden uitgediend. De huidige opbrengsten verdwijnen daarmee. Binnen 3 Noord verband vindt nader onderzoek plaats in hoeverre er een andersoortig contract mogelijk is met eventueel andere partijen. Voor onze wettelijke taak - het in ontvangstnemen van meldingen die voldoen aan de landelijke meldvoorwaarden - worden door de Veiligheidsregio geen kosten in rekening gebracht.

Beïnvloedbare ontwikkelingen

Kapitaallasten vastgoed

Het voordeel van lagere kapitaallasten voor vastgoed is tijdelijk. Het voordeel ontstaat doordat de voorbereidingstijd voor nieuwbouwprojecten langer is geworden. De verwachting is dat het voordeel in 2023 omslaat in een nadeel. Het geraamde bedrag zal niet meer voldoende zijn door substantiële prijsstijgingen in de markt. Daarnaast zijn de nieuwbouw kazernes als gevolg van wet- en regelgeving niet vergelijkbaar met de opzet van de oudere kazernes, die midden vorige eeuw zijn gebouwd (bouwjaren van de betreffende nieuwbouw kazernes dateren uit 1930 (Baflo), 1950 (Appingedam) en 1951 (Delfzijl)). De beïnvloedbaarheid op deze kosten is beperkt, en zou dan met name liggen op het vlak van nieuwbouwplanning of mogelijke standaardisering.

Kapitaallasten materieel

Het onderzoek naar flexibilisering van de vervangingstermijnen is in 2019 afgerond. We sluiten qua planning zoveel mogelijk aan op de landelijke inkoopkalender van het IFV om daarmee kennis en inkoopvoordelen te verkrijgen.

We verwachten nog een tijdelijk voordeel op de kapitaallasten tot 2022. In 2022 zijn de boekwaarde en vervangingstermijnen op het maximale niveau. In de jaren daarna voorzien we een lichte daling van de kapitaallasten. Daar waar het investeringsniveau in afgelopen jaren gemiddeld slechts € 2 miljoen per jaar bedroeg, zal dit bedrag gaan oplopen tot rond de € 8 miljoen in 2020 en 2021 om een inhaalslag te kunnen

plegen op het oudere materieel. Vanaf 2022 wordt het jaarlijkse investeringsbedrag weer genormaliseerd op ongeveer € 6 miljoen.

Impulssubsidies en overige baten

Impulssubsidies en overige baten (inclusief detacheringen) zijn voorheen altijd laag ingecalculerd in het meerjarenbeeld vanwege het onzekere karakter. Vanaf 2021 nemen we de verwachte inkomsten wel op maar we rekenen met een 50% onzekerheidsfactor. Voor de impulssubsidie Omgevingsveiligheid geldt dat vanaf 2021 waarschijnlijk een andere financieringsvorm van toepassing is doordat de middelen voor deze taken aan het gemeentefonds worden toegevoegd. In 2020 hopen we meer duidelijkheid hieromtrent te verkrijgen. We hebben dit opgenomen in de risicoparagraaf.

Verder zien we in 2021 een daling in overige baten voor het programma crisisbeheersing met betrekking tot aardbevingen. De toezegging van compensatie voor twee fte door de NCG eindigt per 1 juli 2020.

Mogelijke voortzetting hiervan is te onzeker om op te nemen in deze begroting.

Ten opzichte van de begrotingsactualisatie 2020 betekent dit een daling van de verwachte overige baten.

Verzekeringen

Een groot deel van ons personeelsverzekeringspakket is beëindigd per 1 januari 2019. Dit hebben we met een aantal veiligheidsregio's erg scherp aanbesteed, maar alle offererende partijen hebben zich teruggetrokken. De nieuwe verzekering is vanaf 2019 fors duurder geworden. De structurele verhoging betreft € 85 duizend.

Informatiegestuurd werken / ICT

De invoering van informatiegestuurd werken maakt het noodzakelijk de ICT op een beter (basis) niveau te brengen en er moet worden het aangehaakt bij nieuwe technologische ontwikkelingen. Tevens worden binnen dit thema nieuwe projecten opgestart. Wij verwachten hierdoor de komende jaren meerkosten.

Opleidingen

De kosten voor vakbekwaam worden en blijven zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Dit heeft diverse oorzaken die zijn uitgebreid zijn toegelicht in de kaderbrief op pagina 4. Tot nu toe hebben we de (structurele) meerkosten zelf opgevangen.

3.3 EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo is als volgt weergegeven:

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst

Berekening EMU-saldo
 Gemeenschappelijke Regeling EMU (0823)

Algemene gegevens:		Gemeenschappelijke Regeling		
Overheidslaag:		EMU		
Berichtgevenaam:		0823		
Berichtgevenummer:		2020		
Jaar:				
Naam contactpersoon:				
Telefoon:				
E-mail:				
Bestandsnaam:		EMU200050823.XLS		

Omschrijving	2019	2020	2021
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2019, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2020	Volgens meerjarenraming in begroting 2020
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-45	154	-261
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	4.175	6.576	8.486
3. Mutatie voorzieningen	11	-150	-150
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)			
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	-4.209	-6.572	-8.897

Ruimte voor uw toelichting

Bijlagen

I. Taakvelden

Conform artikel 7 BBV wordt onderstaand een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld verstrekt.

Begroting 2021	VRG totaal			Programma											
				Brandweer			Crisisbeheersing			Gemeentelijke kolom			GHOR		
Taakveld (* € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning															
0.1 Bestuur	0	948	-948	0	948	-948	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	10	13.083	-13.073	10	13.021	-13.011	0	56	-56	0	0	0	0	5	-5
0.5 Treasury	1	167	-166	1	167	-166	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	1.446	5	1.442	984	5	979	390	0	390	0	0	0	73	0	73
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Veiligheid															
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	48.240	31.511	16.729	44.605	27.476	17.129	772	1.106	-333	1.208	1.208	0	1.654	1.722	-68
2. Verkeer, vervoer en waterstaat															
2.1 Verkeer en vervoer	0	625	-625	0	625	-625	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing															
8.3 Wonen en bouwen	0	3.358	-3.358	0	3.358	-3.358	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	49.697	49.697	0	45.600	45.600	0	1.162	1.162	0	1.208	1.208	0	1.727	1.727	0

Totale lasten	49.697
Overhead	13.083
Percentage	26,33%

Conform het BBV is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.	
Taakveld	
0.1 Bestuur	<i>Betreft kosten voor (ondersteuning) bestuur en accountantskosten (grootboekrekeningnummers 42135 en 42150).</i>
0.4 Overhead	<i>O.b.v. Notitie Overhead - juli 2016 Commissie BBV. Ondersteunende taken niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product behoren tot overhead. Dit zijn Planning en Control, Financiën, HRM, OR, Inkoop, Communicatie, Juridische zaken, Informatievoorziening en Automatisering, Facilitaire zaken, post/document verwerking en Huisvesting.</i>
0.5 Treasury	<i>Activiteiten ten aanzien van financiering en betalingsverkeer zoals rentebaten en rentelasten.</i>
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	<i>Geen sprake van vennootschapsbelasting binnen de Veiligheidsregio Groningen.</i>
0.10 Mutaties reserves	<i>Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.</i>
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	<i>Na resultaatbestemming is hier het jaarresultaat zichtbaar.</i>
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	<i>Alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen, inclusief GHOR en Bevolkingszorg.</i>
2.1 Verkeer en vervoer	<i>Betreft bluswatervoorziening, grootboekrekeningnummer 46200 Vastrecht brandkranen.</i>
8.3 Wonen en bouwen	<i>Advies, toetsing en handhaving van brandveiligheid.</i>

II. Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

De in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen risico's zijn in 2019 geïnterpreteerd en geactualiseerd. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden risico's met een incidenteel karakter inclusief een hoge kans van optreden meegenomen.

	Paraatheid vrijwilligers
Omschrijving	De beschikbaarheid van vrijwilligers wordt een steeds grotere uitdaging. Ondanks creatieve oplossingen ("uitlenen" van elkaars personeel, inzet dagdienstpersoneel e.d.) zal de druk op de paraatheid steeds groter worden. Dit kan gevolgen hebben voor het aantal vrijwilligers in een post. Omdat het verloop naar verwachting de komende jaren ook toe zal nemen moeten wervingsinspanningen eveneens vergroot worden. Al met al betekent dit dat er vaker moet worden gekeurd, geworven, opgeleid en dat vaker nieuwe medewerkers van eigen persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden voorzien en daarmee extra kosten.
Risico	€ 180.000
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

	Programma aardbevingen
Omschrijving	Door het ontbreken van structurele dekking voor het programma aardbevingen is het opbouwen, maar vooral ook het borgen van adequate kennis binnen onze formatie een uitdaging. Voor 2017 en 2018 is inmiddels toezegging verricht door NCG voor incidentele dekking voor een programma coördinator, een communicatieadviseur en multidisciplinair oefenen. We maken daarnaast ongedekte materiele kosten, voor onder meer satelliettelefoons en juridische kosten. In het kader van de nieuwe strategische koers wordt in beeld gebracht wat structureel nodig is.
Risico	€ 60.000
Kans	Midden
Actie	De urgentie van de benodigde kosten blijft onderwerp van gesprek met NCG. Ook wordt waar mogelijk een beroep tot financiële bijdrage gedaan bij vakdepartementen en andere externe financiers.

	Gezond en veilig werken
Omschrijving	De aansprakelijkheid voor de gevolgen liggen met de nieuwe verzekering grotendeels bij Veiligheidsregio Groningen vanwege de hardheidsclausule.
Risico	€ 50.000
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

	Financieringsvorm impulssubsidie omgevingsveiligheid
Omschrijving	Voor de impulssubsidie Omgevingsveiligheid is vanaf 2021 waarschijnlijk een andere financieringsvorm van toepassing is doordat de middelen voor deze taken aan het gemeentefonds worden toegevoegd. In 2020 hopen we meer duidelijkheid hieromtrent te krijgen. Het risico bestaat dat we onze bedrijfsvoering niet tijdig aangepast hebben aan deze situatie.
Risico	€ 200.000
Kans	Midden
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en tijdig in gesprek met de gemeenten over de verwachte financieringsvorm.

	Financiering calamiteiten coördinator (Caco) MkNN
Omschrijving	Een onderwerp waar nog besluitvorming over moet plaatsvinden zijn de kosten voor het leveren van de Calamiteiten coördinator (Caco) voor de meldkamer. Wettelijk is dit een taak van de Veiligheidsregio's. Tot op heden werden deze kosten bij de Meldkamer Noord-Nederland gedragen door de drie kolommen Politie, Ambulance en Brandweer (VR). Mogelijk komen deze kosten in de toekomst in het geheel voor rekening van de Veiligheidsregio's.
Risico	€ 280.000
Kans	Hoog
Actie	Via RCDV volgen van landelijke ontwikkelingen en op lokaal niveau afspraken maken met MkNN.

	Rechtspositie vrijwilligers
Omschrijving	De rechtspositie dreigt te veranderen waardoor de huidige vrijwilligheid wijzigt naar een vorm van indiensttreding. Naast de extra loonkosten die hiermee gemoeid zijn, wordt de relatie tussen de vrijwilliger en de VRG anders. Dit kan leiden tot uitstroom, waardoor de paraatheid in het gedrang komen. Wanneer deze groep in dienst van de VRG komt moet er ook rekening gehouden worden met WW en transitiekosten.
Risico	pm
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

III. Investerings

Onderstaand een overzicht van de voorgenomen investeringen voor 2020 tot en met 2024:

	Investerings behoefte totaal 2020 - 2024	2020	2021	2022	2023	2024
Bedrijfsgebouwen (incl. grond)	19.150.500	4.683.000	3.070.000	4.930.000	4.377.500	2.090.000
Overige materiele vaste activa						
Tankautospuit	6.660.000	1.850.000	1.480.000	1.110.000	1.110.000	1.110.000
Hoogwerker	4.386.250	-	877.250	-	1.754.500	1.754.500
Personeel/materieelwagen	960.000	420.000	120.000	180.000	120.000	120.000
Hulpverleningsvoertuig	786.500	-	-	786.500	-	-
Dienstauto	618.000	518.000	80.000	20.000	-	-
Container/haakarmbak	2.000.000	2.000.000	-	-	-	-
Inventaris	1.797.000	175.000	1.412.000	100.000	110.000	-
Overige vervoersmiddelen	1.170.000	1.170.000	-	-	-	-
Vaartuig	126.000	-	42.000	42.000	42.000	-
Overig	6.419.600	1.624.800	2.292.500	170.000	-	2.332.300
Totaal Investerings	44.073.850	12.440.800	9.373.750	7.338.500	7.514.000	7.406.800
Vrijval reserve	-2.000.000	-2.000.000	-	-	-	-
Totaal	42.073.850	10.440.800	9.373.750	7.338.500	7.514.000	7.406.800
Realisatie index 80%	33.659.080	8.352.640	7.499.000	5.870.800	6.011.200	5.925.440

Dit investeringsoverzicht is geactualiseerd in het najaar van 2019. Gezien de onzekerheid in de planning van sommige investeringen rekenen we met een realisatie index van 80%. Er is tevens rekening gehouden met een vrijval van € 2 miljoen uit de bestemmingsreserve materieel VRG uit 2014 ten behoeve van de investeringen in de secundaire bluswatervoorziening in het jaar 2020.

IV. Gemeentelijke bijdrage

Bijdrage 2021 primitief

	Inwoners dec.19	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2021	Vergelijkbaar begroting 2020 actueel
Inwonerbijdrage 2020-actueel		€ 0,77	€ 1,10	€ 2,02	€ 68,52		
Indexatie	2,28%	€ 0,01	€ 0,03	€ 0,05	€ 1,56		
Inwonerbijdrage 2021-primitief		€ 0,78	€ 1,13	€ 2,07	€ 70,08		
Eemsdelta (DAL)	46.051	36.075	52.043	95.188	3.054.899	3.238.205	3.220.341
Oldambt	38.129	29.869	43.090	78.813	2.603.416	2.755.189	2.688.654
Pekela	12.214	9.568	13.803	25.246	622.193	670.811	654.978
Stadskanaal	31.789	24.902	35.925	65.708	1.826.035	1.952.570	1.904.644
Veendam	27.491	21.535	31.068	56.824	1.443.474	1.552.901	1.516.088
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmo)	47.888	37.514	54.119	98.985	3.615.221	3.805.839	3.713.762
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Lee)	63.031	49.376	71.233	130.286	3.769.955	4.020.849	3.922.511
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	231.299	181.191	261.396	478.098	18.435.890	19.356.575	18.904.044
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	25.199	19.740	28.478	52.087	1.866.684	1.966.988	1.919.597
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	60.899	47.706	68.823	125.879	3.689.522	3.931.930	3.843.077
Totaal	583.990	457.475	659.979	1.207.114	40.927.289	43.251.857	42.287.698

De bijdragen aan de GHOR, crisisbeheersing en de gemeentelijke kolom worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners. De bijdrage aan het programma brandweer en organisatie is naar een verdeelsleutel op basis van het aandeel voor brandweezorg in het gemeentefonds.

In de gemeentelijke bijdrage 2021-2023 is een bedrag inbegrepen voor FLO-kosten van € 1.050.000. Conform afspraak wordt deze ingezet t.b.v. het oplossen van de negatieve algemene reserve.

Toelichting VRG mutatie bijdrage 2020 - 2021

	VRG 2020 actueel	Indexatie VRG 2,28%	Verandering OOV sleutel	Actualisatie Inwoneraantal	VRG 2021 Primitief	Mutatie bijdrage 2020 - 2021 Actueel - Primitief
Eemsdelta (Delfzijl, Appingedam, Loppersum)	3.220.341	73.424	-55.561	-	3.238.205	17.863
Oldambt	2.688.654	61.301	5.233	-	2.755.189	66.534
Pekela	654.978	14.933	900	-	670.811	15.834
Stadskanaal	1.904.644	43.426	4.500	-	1.952.570	47.926
Veendam	1.516.088	34.567	2.246	-	1.552.901	36.813
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmond)	3.713.762	84.674	7.403	-	3.805.839	92.077
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Leek)	3.922.511	89.433	8.905	-	4.020.849	98.338
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	18.904.044	431.012	21.518	-	19.356.575	452.530
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	1.919.597	43.767	3.624	-	1.966.988	47.391
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	3.843.077	87.622	1.231	-	3.931.930	88.853
Totaal	42.287.698	964.160	0	0	43.251.857	964.160

Toelichting op Verandering OOV sleutel en Inwonersaantal: deze herindeling heeft te maken met artikel 24 Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen.

Op basis van dit artikel is de verdeelsleutel gebaseerd op het fictief aandeel in het gemeentefonds voor brandweezorg en rampenbestrijding per 1 januari van het jaar waarop de betaling van de bijdragen betrekking heeft. Per jaar kan hierdoor de onderlinge verhouding tussen de gemeenten wijzigen. Voor de beleidsbegroting 2020 is dezelfde verdeelsleutel gehanteerd als voor de geactualiseerde begroting 2019.

Meerjarenbeeld 2022

	Inwoners dec.19	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2022
Inwonerbijdrage 2021-primitief		€ 0,78	€ 1,13	€ 2,07	€ 70,08	
Indexatie	2,00%	€ 0,02	€ 0,02	€ 0,04	€ 1,40	
Inwonerbijdrage 2022-primitief		€ 0,80	€ 1,15	€ 2,11	€ 71,48	
Eemsdelta (DAL)	46.051	36.796	53.084	97.092	3.115.997	3.302.969
Oldambt	38.129	30.466	43.952	80.389	2.655.485	2.810.292
Pekela	12.214	9.759	14.079	25.751	634.637	684.227
Stadskanaal	31.789	25.400	36.644	67.022	1.862.555	1.991.622
Veendam	27.491	21.966	31.690	57.961	1.472.343	1.583.959
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmo)	47.888	38.264	55.202	100.965	3.687.526	3.881.956
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Leeu)	63.031	50.364	72.657	132.892	3.845.354	4.101.266
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	231.299	184.814	266.624	487.660	18.804.608	19.743.706
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	25.199	20.135	29.047	53.128	1.904.017	2.006.328
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	60.899	48.660	70.200	128.397	3.763.312	4.010.569
Totaal	583.990	466.625	673.179	1.231.257	41.745.834	44.116.895

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.

Daarnaast is een algemene indexering van 2,00 % meegenomen.

Meerjarenbeeld 2023

	Inwoners dec.19	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2023
Inwonerbijdrage 2022-primitief		€ 0,80	€ 1,15	€ 2,11	€ 71,48	
Indexatie	1,88%	€ 0,02	€ 0,02	€ 0,04	€ 1,43	
Inwonerbijdrage 2023-primitief		€ 0,82	€ 1,18	€ 2,15	€ 72,91	
Eemsdelta (DAL)	46.051	37.488	54.082	98.917	3.174.578	3.365.065
Oldambt	38.129	31.039	44.778	81.901	2.705.408	2.863.126
Pekela	12.214	9.943	14.344	26.236	646.568	697.091
Stadskanaal	31.789	25.878	37.333	68.282	1.897.571	2.029.064
Veendam	27.491	22.379	32.285	59.050	1.500.023	1.613.738
		-	-	-	-	
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmo	47.888	38.983	56.239	102.863	3.756.851	3.954.937
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Lee	63.031	51.310	74.023	135.390	3.917.647	4.178.370
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	231.299	188.289	271.636	496.828	19.158.135	20.114.888
		-	-	-	-	
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	25.199	20.513	29.594	54.127	1.939.813	2.044.047
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	60.899	49.575	71.519	130.810	3.834.063	4.085.967
Totaal	583.990	475.397	685.835	1.254.404	42.530.656	44.946.292

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.

Daarnaast is een algemene indexering van 1,88 % meegenomen.

Meerjarenbeeld 2024

	Inwoners dec-19		GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer	Minus standaard bijdrage FLO € 1.050.000	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2024
Inwonerbijdrage 2023-primitief			€ 0,82	€ 1,18	€ 2,15	€ 72,91		
Indexatie	1,88%		€ 0,02	€ 0,02	€ 0,04	€ 1,46		
Inwonerbijdrage 2024-primitief			€ 0,83	€ 1,20	€ 2,19	€ 74,37		
Delfzijl	24.716	x	20.498	29.572	54.088	-	-	
Appingedam	11.721	x	9.721	14.024	25.650	-	-	
Loppersum	9.614	x	7.973	11.503	21.039	-	-	
Eemsdelta (DAL)	46.051		38.193	55.099	100.777	3.234.260	78.612-	3.349.716
Oldambt	38.129		31.622	45.620	83.440	2.756.269	66.886-	2.850.067
Pekela	12.214		10.130	14.614	26.729	658.724	16.285-	693.911
Stadskanaal	31.789		26.364	38.035	69.566	1.933.246	47.401-	2.019.809
Veendam	27.491		22.800	32.892	60.161	1.528.223	37.699-	1.606.377
			-	-	-	-	-	-
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmo	47.888		39.716	57.297	104.797	3.827.480	92.392-	3.936.897
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Lee	63.031		52.275	75.415	137.935	3.991.298	97.612-	4.159.312
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	231.299		191.829	276.743	506.168	19.518.308	469.908-	20.023.139
			-	-	-	-	-	-
Westerwolde (Bellingwedde, Vlagtwedde)	25.199		20.899	30.150	55.145	1.976.281	47.751-	2.034.724
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	60.899		50.507	72.864	133.270	3.906.143	95.453-	4.067.330
Totaal	583.990		484.335	698.728	1.277.987	43.330.232	1.050.000-	44.741.282

Voor de berekening zijn wij uitgegaan van gelijkblijvend inwoneraantal en gelijkblijvende verdeelsleutel.

Daarnaast is een algemene indexering van 1,88 % meegenomen.

De in de meerjarenbegroting 2020-2023 opgenomen gemeentelijke bijdrage voor FLO-kosten (€ 1.050.000) loopt in 2024 uit de begroting. Er moeten nog nadere afspraken gemaakt worden over de resterende FLO-kosten voor 2024 en verder.

Extra gemeentelijke bijdrage t.b.v. negatieve algemene reserve i.r.t. voorziening FLO in 5 jaar

Bedragen in €

Impact bijdrage bij gemeenten			
Gemeente	Gemeentelijk e bijdrage 2019	Procentueel	Aandeel FLO- kosten (totaal)
Delfzijl	1.742.176	4,20%	638.748
Appingedam	692.742	1,67%	253.986
Loppersum	705.235	1,70%	258.566
Oldambt	2.617.096	6,31%	959.527
Pekela	645.143	1,56%	236.534
Stadskanaal	1.876.674	4,53%	688.060
Veendam	1.504.952	3,63%	551.773
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmond)	3.820.558	9,22%	1.400.762
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Leek)	3.800.299	9,17%	1.393.335
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	18.319.348	44,20%	6.716.572
Westerwolde (Bellingwedde/Vlagtwedde)	1.870.681	4,51%	685.863
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	3.850.225	9,29%	1.411.639
Totaal	41.445.129	100,00%	15.195.365

Reeds inbegrepen in gemeentelijke bijdrage cf MJB 2020-2023
Jaarlijks kader gemeenten mbt FLO aanvullend
Impact op jaarlijkse bijdrage deel FLO

Bijstelling bijdrage FLO kosten in totale bijdrage gemeenten 2020-2024					
jrk	actualisatie	meerjarenbegroting			
2019	2020	2021	2022	2023	2024
-	109.293	109.293	109.293	109.293	109.293
-	43.458	43.458	43.458	43.458	43.458
-	44.242	44.242	44.242	44.242	44.242
-	164.180	164.180	164.180	164.180	164.180
-	40.472	40.472	40.472	40.472	40.472
-	117.730	117.730	117.730	117.730	117.730
-	94.411	94.411	94.411	94.411	94.411
-	239.677	239.677	239.677	239.677	239.677
-	238.406	238.406	238.406	238.406	238.406
-	1.149.238	1.149.238	1.149.238	1.149.238	1.149.238
-	117.354	117.354	117.354	117.354	117.354
-	241.538	241.538	241.538	241.538	241.538
-	2.600.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000

	1.050.000	1.050.000	1.050.000	1.050.000	-
13.000.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000
	3.650.000	3.650.000	3.650.000	3.650.000	2.600.000

Totale gemeentelijke bijdrage per jaar

Bedragen in €

Gemeente	jaartal					
	2020 primitief	2020 actueel	2021	2022	2023	2024
Delfzijl	1.786.078	1.895.899				
Appingedam	710.199	755.149				
Loppersum	723.007	766.286				
Eemsdelta (DAL)			3.435.198	3.499.962	3.562.058	3.546.709
Oldambt	2.683.046	2.852.834	2.919.369	2.974.472	3.027.306	3.014.247
Pekela	661.400	695.450	711.283	724.699	737.563	734.383
Stadskanaal	1.923.966	2.022.374	2.070.300	2.109.352	2.146.794	2.137.539
Veendam	1.542.876	1.610.499	1.647.312	1.678.370	1.708.149	1.700.788
Het Hogeland (De Marne, Bedum, Winsum, Eemsmond)	3.916.836	3.953.439	4.045.516	4.121.633	4.194.614	4.176.574
Westerkwartier (Marum, Grootegast, Zuidhorn, Leek)	3.896.067	4.160.917	4.259.255	4.339.672	4.416.776	4.397.718
Groningen (Ten Boer, Haren, Groningen)	18.780.995	20.053.282	20.505.813	20.892.944	21.264.126	21.172.377
Westerwolde (Bellingwedde/Vlagtwedde)	1.917.823	2.036.951	2.084.342	2.123.682	2.161.401	2.152.078
Midden Groningen (H-S, Menterwolde, Slochteren)	3.947.251	4.084.615	4.173.468	4.252.107	4.327.505	4.308.868
Totaal	42.489.544	44.887.696	45.851.857	46.716.894	47.546.293	47.341.282